BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN !

savaş yolu

1

HAFTALIK GAZETE

TARİH: 18 Aralık 1978 YIL: 1 FİYAT: 10 TL.

Murat Moralı bağışıdır - 2012

bu hafta

Bunalımdan devrimci bir çıkış yolu vardır
Sayfa 3

Ali İhsan Özgür'ü şehit verdik
Sayfa 7

TKP ve Küba KP Delegasyonu Havana'da buluştu
ENTERNASYONALİZM YAŞIYOR

Faşist terör nasıl önlenir?
Sayfa 8-9

İRAN

Sayfa 10

SAĞ SOSYAL DEMOKRASİ VE MAOCU PİYONLARI
Demir Dökümde yaya kalacaklar
Sayfa 6

Sanat... Edebiyat... Kültür... Basın... TV-Radyo...
Sayfa 13-14

Yığınlar işçi sınıfının savaş yolunda

•Asker değil işçiyiz, Aster-İş'de güçlüyüz

Aster-İş Sendikası Spor Sergi Sarayı'nda bir dayanışma gecesi düzenledi. 9 Aralık'ta yapılan geceye Melike Demirağ, Ali Ekber Çiçek ile Kıbrıs Folklor Ekibi ve Korosu katıldı. Diğer işkollarından çok sayıda işçinin de katıldığı gecede Aster-İş üyeleri **«Faşizme Geçit Yok»**, **«141-142'ye Hayır»**, **«Üslere El Konsun Amerika Defolsun»** gibi belgilerin yanısıra işyerlerindeki baskıları kınayan **Asker Değil İşçiyiz Aster-İş'te Güçlüyüz»** belgisini haykırdılar. Gecede açış konuşmasını yapan Genel Başkan Ayhan Dümen, Aster-İş'in gelişmesini hiçbir gücün engelleyemeyeceğini belirtti. Dümen, faşist terörün ulaşmasına karşın MHP ve ÜGD'ye dokunulmadığını söyledi, iktidarın bu örgütleri kapatıp hesap sormasını istedi. Demokrasinin korunması için DİSK 6. Genel Kurulu'nun bir nolu kararı olan **«Tüm Ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinin sağlanması»**nı isteyen Ayhan Dümen, işçi sınıfının içinde bulunduğu mücadeleden zaferle çıkacağını bildirdi.

•İlerici kadınlar, faşizmle kararlı savaş istiyor

İlerici Kadınlar Derneği Merkez Yönetim Kurulu ve Bölge Sekreterleri ortak toplantısı sonunda yapılan açıklamada, hükümetin faşist tehlike karşısındaki tutumu eleştirildi. Faşist yuvaların üstüne gitmek ve devletin kilit noktalarına yerleşmiş tüm faşistleri temizlemek gerektiği kaydedilen açıklamada, bunun için halkın gücüne güvenmenin bir zorunluk olduğu belirtildi.

•Kadınlarımız faşist teröre pabuç bırakmayacak

İlerici Kadınlar Derneği'nin Fatih Şubesi, 5 Aralık günü saat 03.00 sıralarında kundaklanarak yakıldı. Aynı gün bir şube üyesi saldırıya uğrayarak kaçırılmaya çalışıldı. Yoğunlaşan baskıları protesto etmek amacıyla kalabalık bir grup İKD'li, 11 Aralık günü Vilayet binası önünde bir basın toplantısı düzenledi. Vali Muavini Lütfü Acun'a, saldırıyı protesto eden 1500 imzalı bir dilekçe verildi.

Doçent Necdet Bulut toprağa verildi

Faşist cinayet mangalarının saçtığı ölüm kurşunlarından biri de Karadeniz Üniversitesi'nin değerli bilim adamı Doç. Necdet Bulut'u aramızdan ayırdı. 1960'tan buyana toplumsal kavganın içinde yeralan Bulut'un cenazesi görkemli bir törenle kaldırıldı. Antifaşist bir gösteri niteliğinde geçen törenden sonra bir «veda» konuşması yapan TİP Genel Başkanı Behice Boran, faşist terörün bilim adamlarını da hedef almasının sebepsiz olmadığını kaydetti ve faşizmin karşı savaşımının mutlaka başarıya ulaşacağını belirtti.

•Yurtları boşaltılan Kıbrıslı öğrencilerle dayanışma büyüyor

Türkiye'de öğrenim gören Kıbrıslı öğrencilerin dağıtılması yolundaki Denktaş Planına karşı ulusal ve uluslararası tepkiler büyüyor. Para olmadığı gerekçesiyle yurtları boşalttıran Denktaş Yönetiminin, yurtlar boşaltıldığı için bina sahiplerine 1,5 milyon lira tazminat ödemesi, tepkileri daha da artırdı.

14 demokratik kuruluş olayı sert bir dille kınarken, Denktaş Yönetimine protesto telgrafları çekildi. Bu arada Barış Derneği, sorunu uluslararası platforma götürdü. Dünya Barış Konseyi, Türkiye'de baskıyla karşılaşan, politik nedenlerle dağıtılmak istenen ve sokağa atılan Kıbrıslı öğrenciler için uluslararası planda girişimlerde bulunacağını açıkladı.

•İGD Genel Başkanı ile Reha İsvan'ın 1 yıl 6 ay hapsi istendi

İlerici Gençler Derneği Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü ile İstanbul eski Belediye Başkanı Ahmet İsvan'ın eşi ve İKD üyesi Reha İsvan'ın, 1976 yılında bir kapalı salon toplantısında yaptıkları konuşmada MC'ye çattıkları için 1 yıl 6'şar ay hapisleri istendi.

savaş yolunda dünya

•Uluslararası teorik konferans Sofya'da çalışmalarına başladı

«Sosyalizm ve Komünizm Kuruculuğu ve Dünya'daki gelişmeler» konulu uluslararası teorik konferans Sofya'da çalışmalarına başladı. Konferans, Bulgaristan Komünist Partisi ile Barış ve Sosyalizm Sorunları dergisince ortaklaşa düzenlenmektedir. Konferansa aralarında TKP'nin de bulunduğu birçok kardeş komünist ve işçi partilerinden delegasyonlar katılmaktadır. Türkiye Komünist Partisi delegasyonuna Parti Genel Sekreteri Bilen yoldaş başkanlık etmektedir. Yapılan açıklamaya göre konferansın çalışmaları süresince barışı güçlendirme, silahsızlanmada somut adımların atılması çalışmalarını yoğunlaştırma yönünde çeşitli raporlar okunacaktır.

MPLA-Emek Partisi, bir yılını değerlendirdi

Angola MPLA-Emek Partisi'nin birinci kuruluş yıldönümü büyük törenlerle kutlandı. Luanda'da yüzbinlerce emekçinin katıldıkları büyük bir kitle gösterisinde konuşan Politik Büro üyesi ve MK Sekreteri Lucio Lara, Partinin en önemli görevinin 1. Kongre kararlarını hayata geçirmek olduğunu vurguladı. MPLA Emek Partisi, yığınlarla sıcak ilişkiler kurmak ve geliştirmek yolunda önemli adımların atıldığını belirtti.

•Hristiyanların Barış Konferansı yeni kararlar aldı

Hristiyan Barış Konferansı Başkanlık Divanı toplantısı, Sovyetler Birliği'nin Kiev kentinde yapıldı. Macaristan, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Küba, SSCB, Çekoslovakya, Hindistan, ABD, Federal Almanya, İsviçre, Tanzanya, Sri Lanka ve pekçok ülkeden din adamları, dünya barışının ana sorunlarını tartıştılar.

•Prag'da, ideolojik Savaşım Sempozyumu yeni hedefler koydu

Çekoslovakya Komünist Partisi Merkez Komitesi Marksizm Leninizm Enstitüsü tarafından Prag'da, İdeolojik Savaşım Sempozyumu düzenlendi. Bulgaristan, Macaristan, SSCB, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Moğolistan, Polonya ve Vietnam'ın eş kuruluşlarından bilim adamlarının katıldıkları sempozyumda, burjuva ideolojisinin bunalımı ele alındı. Revizyonizm ve maoculuğun konumu tartışıldı. Antikomünist kampanyanın yeni unsurları değerlendirildi. Ve bütün bunlara karşı yürütülecek ideolojik savaşımın hedefleri saptandı.

•Federal Almanya'da, demir-çelik işçilerinin grevi kararlılıkla sürüyor

Federal Almanya'daki demir-çelik işçilerinin, 35 saatlik iş haftası, ücret artışı, izinlerin düzenlenmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi istemleriyle başlattıkları grev, büyük bir kararlılıkla sürüyor.

Bu arada işverenler, 80 binin üzerinde işçiye karşı lokavt uyguladılar. Alman Sendikalar Birliği'ne bağlı IG-Metall Sendikası, işverenlerin bu keyfi uyuglamalarını mahkum etti ve 35 saatlik çalışma haftasının, bu iş kolundaki işsizliği önleyecek tek çözüm olduğunu vurguladı.

Federal Almanya'daki demir-çelik işçilerinin grevi, uluslararası planda da büyük bir dayanışmaya yol açtı. DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, Türkiyeli işçileri, IG-Metall'in haklı grevini desteklemeye çağırırken, Maden-İş de IG-Metall'e başarı mesajı yolladı.

•Filistin örgütleri ortak eylem koyacaklar

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin kuruluşunun 11. yıldönümü nedeniyle Beyrut'ta düzenlenen kutlama törenlerinde, Cephe Lideri George Habbas ile Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat biraraya geldiler.

Arafat ve Habbas, Filistin halkının temsilcisi olan örgütler arasında daha önce belirlenen ilkeler üzerinde ortak eylem programının yakın bir süre sonra onaylanarak hayata geçirileceğini bildirdiler. Bu karar, Filistin halkı tarafından coşkuyla karşılandı.

•Kıbrıs Halkı ile Dayanışma Toplantısı sona erdi

Uluslararası Öğrenci Birliği'nin Lefkoşe'de düzenlediği **«Kıbrıs Halkı ve Kıbrıslı Öğrencilerle Dayanışma Uluslararası Konferansı»** sona erdi.

70'ten fazla ülkenin temsilcilerinin katıldıkları konferansta, BM kararlarının uygulanması, Kıbrıs'ın bağımsızlığının, bağlantısızlığının ve toprak bütünlüğünün korunması istendi. Adadaki tüm yabancı askerlerin ve üslerin sökülüp atılmasının Kıbrıs halkının yararına olacağı vurgulandı.

savaş yolu

SAHİBİ: İSTA Habercilik, Yayıncılık Ltd. Şti. adına Oya Baydar
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: Ali İhsan Özgür H. Cahit Çevik
MÜESSESE MÜDÜRÜ: İsmail İnanç

• YÖNETİM YERİ: Taşsavaklar Sok. No: 5/2 Cağaloğlu / İST. • TELEKS: 23290 • TLF: 28 28 20 • ANKARA TEMSİLCİLİĞİ: Süleyman Coşkun, İzmir Cad. No: 20/27 Kızılay • TELEKS: 42 879 • TLF: 17 65 36 15 79 59 • BANKA HESAP NO: Y. Kredi Bankası Çemberlitaş Şb. 1736-52 • ABONE KOŞULLARI: Yıllık 400 TL. 6 Aylık 200 TL., 3 Aylık 100 TL. • YURTDIŞI ABONE (Yıllık): F. Almanya 80 DM, Belçika 1360 BF, İngiltere 20 Sterlin, Fransa 180 FF, Hollanda 100 Gulden, ABD 50 Dolar, Kanada 60 K. Doları, Avustralya 50 A. Doları, İsveç 180 Kron, İsviçre 92 İF • İLAN KOŞULLARI: (İç sayfalar) sütun cm. 50 TL. • İÇ DÜZEN: Savaş Yolu Teknik Sekreterliği • DİZGİ: Politika Basın-Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri • FİLM VE MONTAJ: Çali Grafik • BASKI: Hürofset • DAĞITIM: Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş. •

ÇIKARKEN

Savaş Yolu; *işçi sınıfının, 58 yıllık örgüt ve savaş geleneğinin yolunda, o yola katkılı olmak, işçi sınıfının örgütlü gücünün sesine ses katmak için çıkıyor.*

Savaş Yolu; *işçi sınıfının, emekçi halkın, yurtsever ilerici aydınların, gençliğin, kadınların, savaşsız-sömürüsüz bir dünya için, emperyalizme, faşizme, tekelciliğe karşı verdikleri savaşımı güçlendirmek için çıkıyor.*

Yayın organları ideolojik savaşımın, ideolojik birliği sağlamanın vazgeçilmez silahlarındandır. Savaş Yolu; *burjuva ideolojisinin her biçimine, antikomünizme, demokrasi düşmanlığına, faşizme, emperyalizme, sömürüye karşı çevrilecek bir silah olmak amacıyla; savaşsız-sömürüsüz yepyeni güzel bir dünyanın, ağır ama emin adımlarla yükselen duvarının harcına harç katmak amacıyla çıkıyor.*

Gücünü, işçi sınıfından, «yolumuz işçi sınıfının savaş yoludur» *diyenlerden, tüm halkımızdan alıyor.*

yorum

Biz halkımızın devrimci savaş geleneklerinden ayrılmıyoruz. Haymana bataklıklarında, ulusal bağımsızlık için can verenlerin şanını unutmuyoruz. AMA BİZ GENİŞ YIĞINLARI, MODASI GEÇMİŞ SİLAHLARLA, ESKİ YÖNTEMLERLE, ÖLÜ BELGİLERLE SAVAŞLARA SÜREMEYİZ VE SÜRMÜYORUZ.»

S. Üstüngel

Bunalımdan devrimci bir çıkış yolu vardır

«YAŞAMAK» sözcükler içinde insana en yaraşanıdır. Çünkü çevresini hiç durmadan yenileme, daha iyi, yaşanılır kılma becerisi olan tek canlı varlık insandır. Günümüzde insanlık, sosyalist ülkelerde, en başta da Sovyetler Birliği'nde ileri bir yaşamın tadını çıkarıyor.

AMA ya halkımız? Onun için yaşamak ateşten bir gömlek. İnsanlarımızın yüzlerinde, o derin çizgilerde bir düş kırıklığının izleri var. Dayanılmaz ağırlıkta yaşam koşulları, işsizlik, yaygınlaşan bir umutsuzluk. Bu hava aydınlarımızın çoğunu da sarmış durumda. Kimisi suskun. Ağzını bıçak açmıyor. Kimisi katı gerçeği görmemek için başını kuma gömmüş, boş olduğunu bildiği «umud»un mucizesini bekliyor.

YIĞINLARDA geçici ve görece bir duraklama var. Bunun ana nedeni, geniş yığınların çıkış yolunu henüz net olarak göremeyişleri ve karşılarındaki düşmanın belirsizleşmesidir. Dün MC, karşılarında somut bir düşmandı. «MC yıkılmalı» belgisi, hedefi, en geniş yığınları tek bir noktada topluyordu. MC gitti ama sorunlar bitmedi. «Umut» dağı fare doğurdu. Yığınlar geçici bir şaşkınlığa kapıldılar. Egemen burjuvazi, ağırlaşan politik bunalımı, CHP ağırlıklı hükümetle geçici olarak hafifletmeyi denedi. Böyle bir ortamda faşist terör de yığınlar üzerinde etkili oldu. Ama tek başına faşist terör geniş yığınları yıldıramaz. Öyle olsaydı, ne faşist diktatörlüklerin yıkılmasını ve ne de devrimin utkusunu hayal bile edemezdik.

DAHA iyi, daha insanca yaşama istemi, bu yolda görülen bir ışık, yığınlara ölümü bile göze aldırır. Yığın eylemlerini canlandıracak olan şey, onların bu yolu somut olarak görebilmeleri, bu yolu onlara somut olarak gösterebilmemizdir.

ÜLKEMİZ kapitalist yola sokulduğundan bu yana bunalımların burgacından kurtulamadı. Bunalımların yükü, her defasında emekçi halkımızın sırtına yüklendi. Günümüzde aynı yol yine deneniyor.

BUNALIMLARIN kaynağı ekonomiktir. Ama kimi kez ekonomik, kimi kez öteki sosyal veya politik sorunlar üste çıkar. Genelinde politik bunalımlar doğar. Hükümetin burjuvazinin bir kanadından öbürünün eline aktarılması, egemen güçlerin bunalımlarını hafifletmenin bir yoludur.

GÜNÜMÜZDE bunalım, bu olagan gelişmenin ötesinde bir yapı kazanıyor. Ekonomik ve politik bunalım birlikte gelişiyor, aynı yoğunlukta derinleşiyor, üstüste biniyor ve yaygın bir sosyal bunalım niteliği kazanıyor. Öyle ki ekonomik bunalımı ciddi olarak hafifletemeyen hiçbir hükümetin ayakta kalma ve politik bunalımı hafifletme olanağı yok. CHP ağırlıklı hükümetin, ekonomik bunalımı hafifletemediği gibi, politik bunalımı hafifletme, çatışmaları yumuşatma işlevinin ne kadar sınırlı olduğu da artık açıkça görülüyor. Bu yüzden önümüzdeki yıl son derece kritiktir.

BUNALIMI derinleştiren çelişkiler yumağının özgüllüğü, Türkiye'de kapitalizmin çok geri veya çok ileri olmasından kaynaklanmıyor. Kimilerine göre çok geri, adeta yarı-feodal yapı kapitalizmin gelişmesine engel olurken, kimilerine göre kapitalizmin gelişmesi «sosyalist devrim» eşiğine kadar gelmiş.

OYSA Türkiye, orta derecede gelişmiş kapitalist ülkeler arasında yeralıyor. Emperyalizme bağımlı, orta derecede gelişmiş kapitalist bir ülke. Zaten dengesiz olan kapitalizm bu yapı içinde geliştikçe ortaya bunalımların daha da yoğunlaştığı olağanüstü dengesiz bir yapı çıkıyor. Bu dengesiz gelişmeyi doğuran iki temel etmen, emperyalizme bağımlılık ve tekelleşme olgusu.

EKONOMİNİN emperyalizme bağımlılığı son yıllarda önemli ölçüde arttı. Uluslararası Para Fonu'nun (IMF), Dünya Bankası'nın, çokuluslu tekellerin dayattığı koşullar ortada. Kapitalizmin dünya ölçüsünde derinleşen bunalımı bizim gibi ülkelerde emperyalist sömürünün daha da yoğunlaşmasını, politik ve askersel bağımlılığın daha da artmasını zorunlu kılıyor. Son günlerde çok uluslu tekeller Türkiye ekonomisine daha doğrudan el atmak için yeni yollar ve stratejiler hazırlıyorlar. NATO'nun «sadık bir eri» olması için ülkemiz daha sağlam zincirlere vurulmak isteniyor.

TEKELCİ burjuvazi ve toprak beyleri, bunalımlarını çözebilmek için ekonominin tüm kaynaklarının kendilerine akmasını istiyorlar. Tekeller bankalarla daha sıkı bütünleşmeye çalışıyor, finans oligarşisinin tamamlanma-güçlenme süreci zorluyor. Tekeller ağır sanayi dallarına da kaynak, devlet sektöründeki bazı işletmelerin kendilerine devrini istiyorlar. Bu istemlerinin yerine gelmesi, işçi sınıfı ve emekçi sınıfların, tüm çalışanların daha yoğun biçimde sömürülmesi ve tekel dışı burjuvazinin tekellerce daha büyük bir hızla yutulması demektir.

OYSA dengesiz de olsa, kapitalizmin gelişmesi, geniş yığınları üretime katmıştır. Onların örgütlenmesi, bilinçlenmesi, hak arama istemleri yükselmiştir. Yine kapitalizmin gelişmesi, ekonominin bütününde finans-hammadde, teknoloji ve pazar sorununu dayatmıştır. Böylece devletin ekonomiye müdahalesi için duyulan gereksinim artmıştır. Bunun sonucu, işbirlikçi, tekelci burjuvazinin devleti tümüyle ele geçirme çabası ile, tekel dışı burjuvazinin ve diğer toplum kesimlerinin devlet desteğini kendi yönlerine çekme isteği arasında şiddetli bir çatışma doğmuştur.

ÇATIŞMANIN iki ucunda yeralan güçler, kendi sorunlarını çözecek politik erk arıyorlar. Oysa burjuvazinin iç çelişkileri ve sınıfsal çelişkiler derinleşmiştir. Bu nedenle tekelci burjuvazi ve toprak beyleri kendilerini tam amaçlarına vardıracak politik erki parlamenter yollarla oluşturamıyorlar. Yığınlardan oy isteme durumunda olan burjuva partileri sorunu çözme gücüne sahip değiller. MC denemesi burjuvazinin iç çatlağını gidermedi. AP daha «militan» bir parti olarak görünmek istedi. MHP ile bağlarını koparmak bir yana daha da sıkılaştırdı, işçi sınıfına, emekçi yığınlara açık savaş ilan etti. Ama tekellerin tüm istemlerini yerine getirmekte başarılı olacağı kuşkulu. CHP'de ise, üst yönetim, çıkaryolu daha da sağa kaymakta buldu. Bu ise sosyal demokrasinin iç ayrışmasını şiddetlendiriyor. Kısaca politik bunalım derinleşiyor, derinleşecek.

EMPERYALİZMİN, yerli ve yabancı tekellerin, büyük toprak sahiplerinin istemlerinin gerçekleştirilmesi, devletin tümüyle ele geçirilmesi, faşist bir dikta ile, devletin faşistleştirilmesiyle olanaklı. Faşizm tehlikesinin temel kaynağı da burası. Bu, ille de açık faşist, militarist bir dikta olmayabilir. Ya da, açık faşist militarist bir diktadan önce AP-MHP desteğiyle yarı militarist bir faşist dikta da olasıdır, MHP'nin sıkıyönetim isteğinin anlamı bu.

İŞÇİ sınıfının ve emekçilerin, orta katmanların, ulusal burjuvazinin ilerici kanadının istemlerinin gerçekleşmesi ise, köklü demokratik dönüşümleri, toplumsal ilerlemeyi gerçekleştirecek, demokratik bir erkin yaratılması ile olanaklı. Bu erk aynı zamanda devrimci bir erk olacaktır.

NATO ve CENTO'dan çıkmak, ikili kölelik anlaşmalarını yırtmak, kapitalist dünyanın zincirlerinden kopmak, sosyalist dünyaya açılmak, tekellerin ve emperyalizmin sömürüsüne son vermek ve diğer köklü toplumsal değişimleri gerçekleştirmek, kuşkusuz, iç ve dış gericiliğin şiddetli direnişiyle karşılaşacaktır. Bu direnişi kıracak politik erk yaratılmadan tek bir kalıcı ve ciddi adım atılamaz. Bu direncin kırılması, devletin işbirlikçi tekelci burjuvaziden, gerici güçlerden, yuvalanmış faşistlerin elinden koparılıp alınmasıyla, «devletin demokratikleştirilmesiyle,» yani devrimle olanaklıdır.

EVET bunalımdan bir çıkış yolu vardır. Devrimci bir çıkış yolu. Bunun olanakları, görünürdeki tüm olumsuzluklara karşın genişliyor. İşçi sınıfımızın öncü kolu, sınıf savaşımı içinde zengin dersler edindi, ediniyor. İşçi sınıfımızın savaşkan partisi, TKP, öncüyü kendine çekiyor. Toplumsal muhalefet güçlerinin başına geçmeye doğru gidiyor, güçleniyor. Öte yandan demokrasi güçleri de genişliyor, kararlılıkları artıyor.

YIĞINLAR, hak istemlerinin köklü dönüşümlere bağlı olduğunu gördükçe, bu dönüşümlerin karşısına dikilen düşmanı tanıdıkça «devrim zorunluluğu»nun bilincine gittikçe daha derinden varacaklardır. İşçi sınıfının köklü dönüşümler ve demokrasi için, yani kendi çıkarları için de ardıcıl savaştığını gördükçe, onun çevresinde toplanacaklar, böylece işçi sınıfı ile öteki emekçi kesimler arasındaki bağlaşıklık güçlenecek,işçi sınıfının öncülüğü ve demokratik erkteki ağırlığının maddi koşulları daha da olgunlaşacaktır.

BUNALIMDAN devrimci çıkış yolu, alternatif, işçi sınıfımızın başını çektiği sosyalizme açılan ileri demokratik bir erktir. Bu erk «ileri demokratik devrim»in erkidir.

GÖREV bu yolda, bu erki vargüçle en geniş yığınlara göstermektir. Boş laflarla değil, yığınların daha da derinlerine dalmak için, somut sorunlara dayalı geniş bir politik çalışma koyarak, yığınların hak istemlerini canlandırarak, köklü dönüşümlerle devrim arasındaki bağı kurup devrim zorunluluğunu göstererek, işçi sınıfının öncü savaşkan partisini ve onun eylem programını geniş yığınlara benimseterek sosyalizm ülküsünü kararlı bir biçimde yayarak, tüm ulusal ve demokratik güçleri tek cephede, Ulusal Demokratik Cephe içinde toplayarak bu görev yerine getirilecektir.

GİTGİDE zayıflayan «O Duvar» yıkılacaktır.

TKP Delegasyonu'nun Küba ziyareti Küba işçi sınıfı ile Türkiye işçi sınıfı arasındaki dayanışmayı ve sürekli gelişen işbirliğini pekiştirdi

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi 1. Sekreteri Fidel Kastro Ruz.

TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen

Enternasyonalizm Yaşıyor

Kuba işçi sınıfı, Kuba halkı ile Türkiye işçi sınıfı, Türkiye halkı arasında, ilk kez somut bir dayanışmanın adımı atıldı, köprüler kuruldu.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen'in başkanlığında bir delegasyon 20 Kasım - 30 Kasım tarihleri arasında Kuba'ya gitti. Daha sonra yabancı basında ve radyolarda yeralan haberlere göre, TKP Delegasyonunu Kuba Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Fidel Kastro Ruz tarafından karşılandı. İki parti delegasyonu arasında çok çeşitli konularda kardeşçe görüşmeler yapıldı. TKP Delegasyonu, Kuba'da kaldığı süre boyunca, ayrıca çeşitli parti kuruluşları ve ülkedeki sendikalar, köylü kuruluşları ve çeşitli örgütlerin başkanlarıyla da görüşmeler yaptı. 4 Aralık günü Kuba Komünist Partisi organı Granma Gazetesinde ve aynı gün TKP'nin Sesi Radyosunda yayınlanan ortak bildiride, iki parti arasındaki ilişkilerin temelinin proletarya enternasyonalizmine dayandığı açıklandı. Açıklamada, Kuba Komünist Partisi'nin «55 yıldan fazla bir süredir illegalite koşullarında ülkesinde işçi sınıfının ve bütün emekçilerin, bütün demokratik ve ilerici güçlerin birliği ve temel çıkarları için yorulmak bilmeksizin savaşan TKP'nin bu örnek savaşına biçtiği yüksek değere» dikkat çekildi. «Kuba Komünist Partisi, bu savaşında kardeş Türkiye Komünist Partisi ile dayanışma içinde bulunuyor ve ona konan yasağın kalkması için demokratik ve ilerici güçlerin öne sürdüğü istemi destekliyor» dendi.

Bildiride, her iki parti, «Ülkelerinin halklarının, dünyada barışın ve güvenliğin yararına olan yumuşama sürecinin gelişmesinden ve pekişmesinden kesinlikle yana olduklarını» belirttiler. «ABD emperyalizminin, NATO egemen çevrelerinin bugünkü Çin yönetimi ile işbirliği içindeki gerginlik yaratma, yumuşama sürecini baltalama çabalarını» yerdiler. Emperyalizme, yeni sömürgeciliğe ve ırk ayrımına karşı, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerleme için savaşan hareketlerle dayanışmalarını duyurdular. Afrika'nın genç ve bağımsız devletlerini selamladılar. Bugünkü Çin yönetiminin Vietnam halkının barış içinde ulusal yeniden kuruluşunu baltalamak yolundaki barbarca bir amaçla yürüttüğü saldırılara karşı Vietnam'la dayanışmalarını bildirdiler. Yakın Doğu'daki durumdan duydukları kaygıyı, Filistin halkının ve bölgedeki Arap halklarının haklarını gözetmeyen bir anlaşmanın yalnızca gerçek bir barışa yol açmamakla kalmayıp, bunun yanısıra emperyalizmin ve gericiliğin elinde Arap dünyasının devrimci ve ilerici güçlerine karşı savaşta bir silah olarak kullanılacağı görüşünü dile getirdiler. Ayrıca Kıbrıs sorununun barışçı çözümünden yana olduklarını belirttiler, adadaki tüm yabancı birliklerin geri çekilmesi ve ülkenin egemenliğinin ve toprak bütünlüğünün korunmasını istediler.

Granma Gazetesinden sonra, Pravda da, olayı değerlendiren haberinde iki partinin bildirilerine yer verdi.

TKP Delegasyonunun, Kuba ziyareti ve TKP ile Kuba Komünist Partisi arasındaki kardeşçe görüşmeler her iki partinin proletarya enternasyonalizmine bağlılıklarının bir simgesi, proletarya enternasyonalizminin tüm saldırılara, tüm sapmalara karşın capcanlı yaşadığının yeni bir örneği oldu.

Fidel Castro şöyle diyor:

«Enternasyonalizm ve onun halklar arasında dayanışma ve dostluk idealleri Marksizm-Leninizmin en güncel sorunlarını oluşturur. Enternasyonalizm olmasaydı Kuba devrimi de olmayacaktı. Enternasyonalist olmamız, insanlığa olan borcumuzu ödememizin bir biçimidir.»

TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri İ. Bilen ise şöyle diyor:

«25 yıl önce, emperyalizme, sömürgeciliğe karşı savaşa girenler, Monkada kışlasını basanlar, günümüzde Afrika'da emperyalizme, sömürgeciliğe karşı savaşan Angola halkına, öteki halklara somut yardım elini uzatıyor. Halkımız savaşında yalnız değildir.»

Carter'ın, Türkeş'in, Şah'ın insan haklarından söz etmeye hakları yoktur

İNSAN HAKLARI BİLDİRGESİ ANTİFAŞİSTLERİN ÜRÜNÜDÜR

10-17 Aralık arası «İnsan Hakları Haftası»ydı. Hafta boyunca, çeşitli kuruluşlar, kişiler çeşitli açıklamalar yaptılar.

ABD Başkanı Carter, «kendimizi bu deklarasyona adayalım» derken, siyasal cinayetleri, işkenceleri, tutuklamaları, suçsuz insanların yargılanmasını kınıyordu.

Kınıyordu, ama ABD, 10 Aralık 1978 tarihinde, İnsan Hakları Evrensel Deklerasyonu'nun 30. yıldönümünde bile hâlâ bu belgeyi imzalamamış, bu belgeye uyacağını dünya halkları önünde taahhüt etmemişti. İran Şahı Deklarasyon yıldönümünde verdiği demeçte, insan haklarına saygının bir görev olduğunu belirtiyor, aynı gün Şahın kolluk kuvvetleri özgürlük isteyen halka ateş açıyordu.

MHP Başkanı Türkeş de, militanlarının, düşüncelerinden dolayı insanları kaçırdıklarını, işkence ettiklerini ve hunharca katlettiklerini gizlemek için, tıpkı Carter gibi, tıpkı İran'da halkı kasıp kavuran Şah gibi, İnsan Hakları gününde işkenceleri, cinayetleri utanmadan, yüzü kızarmadan, sözde kınıyordu.

İnsan Hakları Evrensel Deklarasyonu, faşizmin yenilgiye uğratılmasının ve dünya sosyalist sisteminin kurulmasının bir ürünüdür. Sosyalist ülkelerin, tüm ülkelerdeki antifaşist güçlerin engin çabaları sonucunda imzalanmıştır. Bugün yalnızca, Sovyetler Birliği başta olmak üzere, sosyalist ülkeler, insan haklarını uygulamakta olduklarını göğüslerini gere gere söylemek hakkına sahiptir. Ne imzalamadığı ve hiçbir zaman uygulamadığı bir belgeyi savunan Carter'ın, ne faşist MHP'nin Genel Başkanı'nın, bu konuda söyleyecek tek bir sözü yoktur.

CHP Genel Başkanı Ecevit ise, gerçek ile hayal olan arasında artık seçimini yapıp, Türkiye'nin insan hakları bakımından gerçekten kıvanç verici bir ülke olması yolunda davranmaya başlamalıdır.

İnsan haklarının ancak savaşsız-sömürüsüz bir dünyada gerçekleşebileceğini unutmamak gerek..

Haydi unutmayalım bu dayanışmayı

28 Aralık 1978 günü, «TKP Program Davası»nın ikinci duruşması yapılacak. İlk duruşmada yükselen dayanışma sonucu, savcı, Mussolini'nin ceza yasalarından alınan 142. maddenin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesinde dava açılması konusunda mütalaasını hazırlayacağını bildirdi. TKP ve TKP Programı yargılanmak istenirken, duruşma faşist yasa maddelerinin yargılanmasına dönüştü. Ama gerilediğini gören burjuvazi boş durmadı. Duruşma savcısı Çetin Yetkin, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesindeki görevinden alınarak Sarıyer Adliyesi'ne gönderildi.

Burjuvazinin, TKP Program Davası ile ilgili saldırısı boşa çıkarılacak. Ulusal ve uluslararası ilerici kamuoyu TKP Programını yayınlayan Ürün Yayınevi sorumluları ile dayanışmayı sürdürüyor, ikinci duruşma öncesinde yeniden yükseltiyor. 28 Aralık içi yeni bir dayanışma örülüyor.

AWACS saldırı

Türkiye, İran'ın

AWACS NEDİR?

- **Belirli bölgelerden hareket edecek uçaklar, NATO bölgesini ve sosyalist ülkeleri 24 saat havadan gözetleyecek.**
- **Yeni sistem, NATO ülkelerini, bir "tehlike" anında 2 dakika önce uyaracak.**
- **Sistemin NATO ülkelerine maliyeti 1,9 milyar dolar. Türkiye'nin payına düşen ilk masraf, 15 milyon dolar. Türkiye, bakım masrafı olarak da toplam 500 milyon dolar ödeyecek.**
- **27 uçağın görev alacağı bu sistemin ana hareket üssü Federal Almanya'da olacak.**
- **Sistemin Türkiye'deki üssü Konya'da bulunacak.**

Son NATO toplantıları, bağımsızlığımıza vurulan yeni bir zincirle sonuçlandı. Ülkemizin bağımsızlığından bir halka daha, saldırgan NATO'nun emperyalist, sistemin eline teslim edildi. «AWACS» denilen *«Erken uyarı sistemi»* nin merkezi bir üssünün, Türk ordusunun bile tam müdahale yetkisinin bulunmadığı bir emperyalist saldırı ve casusluk üssünün, Konya'da kurulmasına, CHP ağılıklı hükümet, hem de herhangibir baskı olmaksızın, kendisi talip oldu.

Üsler gibi ulusal önemi olan bir sorunun geçici bir statüyle oldu bittiye getirilmesinden ve

1979 Bütçesinin özeti:

YATIRIMLARA DUR, İŞSİZLİK VE ENFLASYONA DEVAM!

Devlet bütçelerinden hangi harcamalara ne oranda pay ayrıldığı, ülkenin dünya içindeki yerini, emperyalizme bağımlılığını veya bağımsızlığını, saldırgan bir politika mı barışçı bir politika mı güttüğünü, insanına ne oranda değer verdiğinin bir göstergesidir.

İşte birkaç örnek:

Türkiye:
Savunmaya bütçeden ayrılan pay %15
Sosyal-Kültürel harcamalara ayrılan pay: % 14.75

Sovyetler Birliği
Savunmaya bütçeden ayrılan pay: % 7
Sosyal-Kültürel harcamalara ayrılan pay: % 38

Macaristan
Savunmaya bütçeden ayrılan pay: % 3
Sosyal-Kültürel harcamalara ayrılan pay: % 23

1979 Bütçesi Meclis'e getiriliyor.

Devlet Bütçesi, birkaç nedenle, gerek ekonomik, gerekse sınıfsal açıdan önemli bir araçtır. Genel Ekonomi çerçevesinde düşünülürse, bütçe, yüksek fiyat artışlarını, (enflasyonu), hem sınırlayabilen, hem de körükleyebilen etkin araçlardan biridir.

Enflasyonun yürülükte olduğu bir ekonomide, fiyat artışlarını sınırlayabilmenin bir yolu, açık vermeyen bütçeler yapmaktan geçmektedir. Daha açığı, yüksek fiyat artışlarını sınırlayabilmek için ya devlet gelirlerinin devlet giderlerinden yüksek olduğu fazla veren bütçeler hazırlamak, ya da en azından gelir-gider eşitliğinin olduğu denk bütçeler hazırlamak gerekir.

Bu ilkeye uyulmaz ise ne olur? açık veren bütçe uygulamalarına gidilirse, enflasyon hızını yavaşlatıcı bir araç olarak kullanılmaya elverişli olan devlet bütçeleri, yüksek fiyat artışlarını daha da körükleyici bir nitelik taşır. Bu da, emekçi kitlelerin yaşam koşullarının daha da kötüleşmesi sonucunu verir. Bir diğer sorun da şudur: Devlet, gelirlerini hangi sınıf ve katmanlardan elde eder? Ve devlet harcamaları, hangi sınıf ve katmanlara aktarılır? Kapitalist toplumda, devlet gelirlerinin üçte ikisinden daha çoğunu, emekçi kitlelerin ödediği vergiler oluşturur. Devletin giderleri ise, büyük bir ağırlıkla sermaye sınıfının emrine sunulur.

İkincisi, kapitalist bir toplumda, devlet bütçesi ile, ulusal gelirin artış oranları arasında, önemli bir ilşki vardır. Böylesi bir ekonomide, ulusal gelir artış hızı ile devlet bütçesi arasında, artış oranları açısından olması gereken yakınlık bozuldukça, aradaki farkı emekçi kitleler ödeyecek demektir.

CHP ağırlıklı hükümet tarafından meclislere sunulan 1979 yılı bütçesi 1978 yılna oranla yüzde 41 artırılarak, 395 milyar 871 milyon lira tahmin edilmektedir. Türkiye ekonomisi, içinde bulunduğu dar boğazlar nedeniyle kişi başına düşen gelir açısından ciddi bir büyüme gösterememektedir. Nitekim, 1978 yılında, ulusal gelir yüzde 3 ve kişi başına düşen gelir de, ancak binde 4 oranında artırılabilmiştir.

Gelirler artmaz iken, devlet gelirlerinde yüzde 41 oranında artış öngörmek, umutten da öteye hayalciliktir. Görünen odur ki, 1979 yılı bütçesi, belki de Türkiye tarihinin en büyük açığını veren bütçe olacaktır.

1979 yılı bütçesi, bir yıl öncesine oranla yüzde 41 arttırılırken iki varsayıma dayandırılmıştır. Birincisi, yüksek dozda enflasyon 1979'da da geçerliliğini koruyacaktır ve bu nedenle, fiyatlar artacağından cari fiyatlarla gelirler de önemli oranda yükselecek ve bu artışlar devletin vergi gelirlerine yansıyacaktır. Peki ama, enflasyonla savaşımın yolu ve yöntemi bu mudur? Böylesi bir yöntem, fiyat artışlarını körüklemez mi? Bu durum, emekci kitlelerin daha da ezilmesi sonucunu doğurmaz mı?

İkincisi, 1979 yılı bütçesi, yeni vergi tasarılarının yasalaşacağı varsayımına dayandırılmakta ve emekci kitlelere yeni ve ağır vergi yükleri getirmektedir. Nitekim, 1978 yılında 240 milyar lira olarak gerçekleşmesi beklenen toplam vergi gelirleri, 1979 yılı bütçesinde 320 milyar liraya yükseltilmiş bulunmaktadır. Yeni vergi yükü, 80 milyar liradır. Yapılan hesaplamalar, Türkiye'de vergi yükünün, yüzde 89'unun emekcilerin sırtında olduğunu göstermektedir. Bu durumda, 1979 yılı bütçesinde öngörülen 80 milyar liralık yeni vergi yükünün 71 milyar 200 milyon lirası emekcilerin payına düşmektedir.

Öte yandan, 1979 yılı bütçesine göre, 395 milyar 871 milyon liralık harcama yapılacaktır. Bunun, 185 milyar lirası cari harcamalara, 117 milyar 273 milyon lirası da, yatırım harcamalarına ayrılmıştır.

Devletin cari ve transfer harcamalarını sınırlaması olanaksızdır. Bütçe açığı karşısında, geriye iki seçenek kalmaktadır. Birincisi, yatırım harcamalarını sınırlamak... İkincisi, karşılıksız para basmak... Ya da, her iki seçeneği birlikte kullanmak... 1979 yılı bütçesi, her iki seçeneğin de birlikte kullanılacağını göstermektedir...

Faşistler ve tekellerden Aydınlık'a teşekkürler

Maocu Aydınlık'ın ikinci sayfasında açtığı «faşistlerle sohbet» köşesinde 7 Aralıkta bir faşistin yazdığı şu mektup yayınlandı:

«Sayın Aydınlık Gazetesi, etkili yazılarınız, beni gazetenizi almaya zorluyor. Alıyorum da.

Rus filosunun Türkiye'mize gelişinde en ateşli neşriyatı sizler yaptınız. Bundan dolayı size teşekkür ederim.

Ülkücüyüm. Bu hareketi, bizden, kendimizden bekliyordum. Davam için, vatan millet için başka partiler ve fikirler altında mücadele ederim, edebilirim.

Yayın hayatınızın Türk-İslam alemi için başarılı olmasını dilerim.»

Aydınlıkçı maocular yalnız böyle faşistlerden övgü ve teşekkürler almakla kalmıyorlar. Geçenlerde ülkemizin en büyük bankalarından biri, Aydınlık Gazetesine 25 milyon liralık vadeli bir kredi açtı. Gerici Pekin yönetiminin ABD emperyalistleriyle, Pinochet faşistleriyle, kolkola girmesine paralel olarak, Perinçekçi maocular da bizdeki faşistlere yaklaşıyor, antikomünist, antisovyet kampanyayı ortaklaşa yürütüyorlar. Burjuvazi de bunları destekleme ve ödüllendirmeyi elbette ihmal etmiyor.

sisteminin ileri karakolu, Anadolu'da yuvalanıyor

konumunu mu üstlenecek?

topraklarımızdaki nükleer silahların doğurduğu tehlikenin patlamasının pamuk ipliğine bağlanmasından sonra, Konya'da, saldırgan ABD emperyalizmine, yeni bir üs verilmesi, hükümetin, emperyalizm karşısında izlediği teslimiyetçi politikasının son örneğini verdi.

Tekelci sermayenin çıkarları nı savunan CHP sağ kanadının egemen olduğu hükümet, emperyalizmin askersel örgütlerinin gözüne girerek, mali örgütlenmesinden yeşil ışık bekliyor. Bu yolda, ulusal onuru hiçe sayıyor, küstahça baskılara boyun eğiyor. Helsinki kararlarını çiğniyor. Oysa, NATO toplantılarında AWACS onaylanırken, Varşova Anlaşması'na üye ülkelerin Moskova deklerasyonunda, barış, yumuşama ve silahsızlanma yolunda açık ve somut öneriler yapılıyor, kalıcı ve adil bir dünya barışının kurulması yolunda yepyeni ufuklar açılıyordu.

Yeri gelmişken, önemli bir noktayı daha hatırlatmak gerek. Ecevit'in Moskova gezisi sırasında SSCB ile imzalanan ortak bildiride, *«Toprakların diğer ülkelere karşı saldırı ve yıkıcı eylemler için kullanılmasına izin vermeme»* ilkesi de bulunmaktadır. Sovyetler Birliği'nin Türkiye'yi tehdit etmediğini de açıklayan Ecevit hükümeti, Türkiye'yi AWACS sistemine sokmakla, yeni bir casusluk ve saldırı üssüne boyun eğmekle, kendini inkar ediyor, ulusal bağımsızlığımızın bağrına yeni saldırı üsleri çakılmasına göz yumuyor. Oysa nükleer savaş ocağı olan bu üslere yerleştirilen silahların namluları barışa ve sosyalizme karşı yöneltilmiştir,dipçiği de halkımızın sırtına vuruyor. Türkiye'nin AWACS sistemine sokulmakla, ilk başta ödenecek 15 milyon dolarlık ve daha sonra bakım için ödenecek 500 milyon dolarlık harcamaların yükü altına sokulması da cabası

Emperyalizme yaranma politikasının bir başka örneği, geçenlerde ABD'nin Ankara Büyükelçisi Spiers'in ağzından açıklandı. Spiers, hükümetin tutumunu överken, Türkiye'nin yabancı sermayeye daha fazla açılmasını önerdi ve Güney Kore'yi, Arjantin'i, Endonezya'yı, Brezilya'yı, Türkiye'ye örnek verdi. Bütün bunların ışığında gündeme, Türkiye'nin, İran'ın Ortadoğu'daki konumunu üstlenmeye mi hazırlandığı sorusu geliyor. Emperyalizmin, AWACS sistemini büyük bir titizlikle kimseye vermediği, Ortadoğu'da bu sistemin şimdiye dek yanlızca İran'da bulunduğu dikkate alınırsa, emperyalizmin, bu bekçilik işini Türkiye'ye kaydırmayı planladığı düşünülebilir. Türkiye'nin, İran'ın Ortadoğu'daki konumunu almasına, komünistler, sosyalistler, demokratlar yurtseverler seyirci kalmayacaklardır.

Sağ sosyal demokrat-maocu bağlaşıklığı gericiliğin hizmetinde

DEMİR DÖKÜM'DE YAYA KALACAKLAR

Silahtar'da neler oluyor? İşte son günlerde sıkcana sorulan bir soru.

İstanbul'un, fabrikaların yoğun olduğu ve Maden-İş Sendikasının 14. bölgesi olarak bilinen Silahtar semtindeki Demir Döküm Fabrikasında olup bitenleri burjuva basını «Devrimci» Maden-İş adlı bir sendikanın Demir Döküm işçilerini Maden-İş'ten istifa ettirerek kendine üye yapmaya çalışması ve iki ayrı sendikanın üyelerinin çatışması olarak gösterdi. Maocu Aydınlık ise, «zaferiniz kutlu olsun» başlıklı yorumlarla, aynı yoldaki haberlerle kafaları bulandırma görevini yerine getirmeye çalıştı.

Aslında, Demir Döküm'de gelişen son olaylar Maden-İş'e karşı girişilen çok yönlü saldırının bir sahnesinden başka birşey değildir.

«DEVRİMCİ» MADEN İŞ'İN ARDINDA HANGİ GÜÇLER VAR?

İstanbul Silahtar'da, Maden-İş'e, Demir Döküm işçilerine yönelen saldırının görünürdeki aktörleri, kendisine «Devrimci» Maden İş adını takmış bir sendikanın yöneticileridir.

Görünürdeki aktörlerin ardında ise, kimi sağ kanat CHP yöneticileri ve ileri gelenleri vardır. Perinçek'çi maocular da bunlar tarafından Maden-İş'e yöneltilen saldırıda piyon olarak kullanılmaktadır.

Maden-İş'te sınıf sendikacılığının gelişmesi hareketine ayak uydurmayıp, kendi kişisel çıkarlarını ön plana çıkaran, bu nedenle de tabanın oylarıyla sendikadan uzaklaştırılmış Şükrü Özbayrak, Hakkı Öztürk gibi sarı sendikacıların kurduğu bu şebeke, önce Ereğli Demir Çelik'te Maden-İş'i sarsmayı denedi. Burada kısa sürede yalıtlandı. «Sendika» çeşitli hesaplar içindeki çevrelerden destek aldığı, lehine olanaklar bulunduğu halde, Erdemir işçilerinin ezici çoğunluğu, zorlu bir savaşımla Maden-İş'teki birliklerini korudular. Ama, bu yenilgi yetmedi. İşkolunda Maden-İş'e karşı bir alternatifin canlı tutulması gerekiyordu.

Ereğli yenilgisinden sonra, İstanbul Silahtar'da, Maden-İş'in eski bölge temsilcisi Celal Alçınkaya görevlerini gereğince yerine getiremediği için görevden alınınca, Maden-İş'e yeni bir saldırı için uygun ortamın oluştuğu sanıldı. CHP'nin sağ kanadının elindeki İstanbul İl Yönetimi, iki gün süren bir toplantıdan sonra, Silahtar'dan Maden-İş'in çıkarılması ve «Devrimci» Maden-İş'in her bakımdan desteklenmesi için karar aldı. Aynı anda maocu Aydınlık Maden-İş'e karşı yoğun bir kampanya başlattı. Bu gerici ittifakın hesaplarına göre, Demir Döküm'ün ele geçirilmesi, tüm bölgede Maden-İş'i etkisizleştirecekti.

Hedef olarak Demir Döküm seçildi. Çünkü fabrika büyüktü ve şanlı bir geleneğe sahipti, hem de gerek eski bölge temsilcisinin, gerekse eski işyeri temsilcisinin kararsız ve Maden-İş yönetimine karşı tutumları nedeniyle belli bir huzursuzluğun hissedildiği bir işyeriydi. Demir Döküm'ü ele geçirme çalışmalarına, DİSK Genel Sekreterinin ve yardımcısı Hüseyin Ekinci'nin, eski Maden-İş yöneticilerinden CHP sağ kanadından Hilmi Güner'in de aktif olarak katıldıkları biliniyor. İşyerinde tutunamamış birkaç deklase unsur ve birkaç maocu işçi bu saldırının «öncüleri» olarak seçildi. Bunlar aracılığıyla işyerinde ve çevrede kavgalar çıkarıldı çatışmalar kışkırtıldı. Maden-İş üyeleri yaralandı. Demir Döküm işçisi korkutulmaya çalışıldı. Maden-İş'in temsilcilerine saldırıldı. Bunların bir kısmı yaralandı, bir kısmı da olayları gerekçe gösteren işverence işten çıkarıldı. Bu ortamı değerlendiren sarı sendikanın adamları işyerinde direniş başlattı ve zor kullanarak bazı işçileri Maden-İş'ten istifa ettirdi. İşte maocular ve CHP sağ kanadı ve olayda diğer parmağı bulunanlar, tam o günlerde zafer çığlıkları atıyorlardı.

Ne var ki, buraya kadar iyi işleyen gerici plan bilinçli Maden-İş işçilerinin ve Maden-İş yönetiminin ilkeli çalışmalarıyla bozuldu. 14. Bölgedeki tüm fabrikaların baştemsilcileri Demir Döküm işçilerini destekleyen bir bildiri yayınladılar. Bölgede sıkı bir dayanışma ve sarı sendikaya karşı ortak savaşım örgütlendi. Bu satırlar yazıldığı sıralarda, «Devrimci» Maden-İş'in çeşitli yollarla ve zorbalıkla kendine üye ettiği, ve üye gösterdiği işçilerin bu sarı sendikadan istifaları başlamıştı. Böylelikle Ereğli'den sonra Silahtar'da da, sağ kanat CHP'li unsurlarla maocular arasındaki işbirliğinin ve tertiplerin boşa çıkarıldığı görülüyor.

SALDIRILARIN SİVRİ UCU MADEN-İŞ'E DÖNÜK

Maden-İş, sanayi üretiminin belirleyici dalı olan metal işkolunda Türkiye'nin 90 bin üyeli, tek güçlü sendikası. Aynı zamanda da en bilinçli, en deneyimli öncü işçilerin yuvası. Sınıf sendikacılığından kıl payı ödün vermemiş.

Böyle bir sendikayı zayıflatmak, o sendikanın bağrında sorunlara yol açmak sınıf sendikacılığına ve işçi sınıfına indirilecek bir darbe olacaktır. Oyunun sahneleyicileri bunu iyi biliyorlar. Maden-İş, 1979 Eylül'ünde yüzü aşkın işyerinde MESS'e karşı ikinci büyük toplu sözleşme savaşımına girecek. Tekelci burjuvazi böyle bir dönemde bu savaşım için Maden-İş'in gerekli konularında hazırlık yapmasına olanak tanımamak, gücünü böylesi olaylara çekerek onu Eylül 1979'da zayıf yakalamak istiyor.

Öte yandan bugünlerde Maden-İş sendikası, 30 yıllık tarihinin yeni bir aşamasını başlatıyor. Kamu İktisadi Teşebbüsleri'ne (KİT) bağlı büyük ölçekli metalürji işyerlerinde yetki alma savaşımını sürdürüyor. İskenderun Demir Çelik, Karadeniz Bakır, Makine Kimya, Seydişehir Alimünyum gibi belirleyici işyerlerinde çalışan 30 bini aşkın ağır sanayi işçisi, Çelik-İş, Türk Metal gibi faşistlerin, Yeni Metal gibi sağ sosyal demokratların elindeki sendikalardan Maden-İs'e geçme savaşımındalar. Bu alandaki başarının, DİSK'e bağlı sendikaların, şimdi hemen hemen hiç bulunmadıkları KİT'lerde etkin olmalarına belirleyici bir ivme kazandıracağı açık. Ama işbirlikçi tekelci burjuvazinin hem ağır sanayi işyerlerine, hem de yıllardır kendi çıkarlarına kullandığı KİT'lere sınıf sendikacılığını girmesini engellemek için elinden geleni ardına koymayacağı da açık.

Maden-İş'in adı geçen işyerlerinde yetki alma savaşımını salt bir sendikal olay olarak görmemek, gerek. İskenderun'da, Seydişehir'de, Samsun'da ve Kırıkkale'de savaşım öncelikle bu yörelerdeki faşist hareketi geriletmeyi içeriyor. Sendikal örgütlenme faşist çetelerin elindeki sendikalara karşı yürüyor ve zaman zaman kanlı biçimler alıyor. Bütün bu yörelerde Maden-İş militanları son aylarda faşist harekete karşı büyük başarılar kazandılar, şehitler verdiler. Sendikal savaşım anti faşist savaşımla, ilerici demokratik güçlerin anti-faşist eylem birliğiyle içiçe geçiyor. Son olarak da DİSK'i sağa çekme, bölüp parçalama çabalarındakilerin önündeki en büyük engel Maden-İş sendikası. DİSK'i yeniden sözüne ve eylemine güvenilir, tekelci burjuvaziye karşı güçlü bir silah yapacak potansiyel Maden-İş'in öncülüğün de varlık buluyor.

Hesap açıktır. İşbirlikçi tekelci burjuvazi açısından, bugün Türkiye'de sınıf sendikacılığının önünü kesmenin yolu Maden-İş'e saldırmaktan geçiyor. Gerici, faşist, maocu basının son günlerdeki yayınlarında Maden-İş'i yıpratmanın ne kadar büyük yer tuttuğuna dikkat edelim.

Bu yüzden Ereğli'den sonra Silahtar olaylarını yadırgamamak, ama tekelci burjuvazinin ve piyonlarının bu türden saldırılarına da sonuna kadar hazırlıklı olma gereğini çok iyi kavramak gerekiyor.

Tekstil bunalımına çözüm, şube kongrelerinden geçecek

Tekstil Sendikası içinde aylardır bir mücadele sürüyor. Şu anda üç kişilik bir kayyum heyeti tarafından yönetilen sendikada neler olup bittiğini kavrayabilmek için geçmiş yıllara da bir bakmak gerek.

1965 yılında kurulan sendika, 10 yıl bağımsız kaldıktan sonra tabandaki ilerici potansiyelin etkisiyle 1975'te DİSK'e katıldı. DİSK'e katılımla birlikte sendikanın gelişimi de hızlandı. Teksif Sendikası'ndan birçok büyük işyeri koparıldı. İki yıl içinde sendikanın üye sayısı yüzde 80-90 oranında arttı. DİSK 5. Genel Kurulu'ndan sonra başlayan yaygın kitle eğitimleri ve yükselen sınıf savaşımı, Tekstil işçilerini de etkiledi. Bilinclenen, sınıf ve kitle sendikacılığını savunan geniş bir kitle, özellikle Beyoğlu, Eyüp, Bursa, Edirne, Bakırköy şubelerinde sesini duyurmaya başladı.

Ancak bu gelişim, DİSK içinde son zamanlarda yaygınlaştırılmaya çalışılan uzlaşmacı sendikacılık anlayışının tepkisiyle karşılaştı. Tekstil yönetiminin saldırı kampanyası tüm antidemokratik yöntemleri uygulayarak, şubelerden, işyerlerindeki üyelere kadar uzadı. Pekçok militan üye, sendika-işveren işbirliğiyle işyerlerinden çıkarıldı.

Tekstil Sendikası'nın aidat ödeyen üyelerinin üçte ikisinin bulunduğu Beyoğlu, Bakırköy, Edirne, Bursa, Eyüp şubelerinde estirilen tasfiye rüzgarının nedeni bu şubelerin Tekstil Genel Kurulu'nun sonucunu belirleyecek güce sahip olması ve tabanda sınıf ve kitle sendikacılığını gerçekten benimseyen kadroların yönetim alternatifi olmalarıdır. Genel Merkez bu nedenle yasal süresi bir yıldır bitmesine karşın, genel kurulu toplamadı, yapılan şube kongreleri provokasyonlarla yarıda kesildi.

Sınıf sendikacılığı ilkesi etrafında kenetlenen tekstil işçileri uzlaşmacı ve tasfiyeci merkez yönetimine karşı aktif mücadele verirken bir yandan da «Devrimci Birlik» adı altında toplanan solun çeşitli kesimleriyle de uğraşmak zorunda kaldı. «Devrimci Birlik» grubu, ismiyle bağdaşmayan bir tutumla, son bir yılın çetin mücadele sürecinde Genel Merkez yönetimiyle birlikte davranmaktan başka birşey yapmadı. Sınıf sendikacılığını savunan şubeler fesh edilip, şube yöneticileri yönetimden yüzlerce işçi işyerlerinden tasfiye edilirken «Devrimci Birlik» suskunluğunu korudu. Üstelik kendilerine Genel Merkez'den en ufak bir saldırı yöneltilmiyordu. Genel Merkez, diğer şubelere ekonomik ambargo uygularken «Devrimci Birlik»çilere bu da uygulanmadı. Buna rağmen bu grubu doğru yola çekmek için yapılan çağrılar ve somut öneriler, çoğu zaman cevapsız bırakıldı, kimi zaman da çıkmaza sokuldu. Tekstil tabanına iyice ters düşen Merkezin **«bu sendika, ya bizim ya hiç kimsenin»** diyerek sendikanın parçalanmasını bile göze aldığı şu dönemde, bu tutum hâlâ sürdürülüyor.

KİM NE İSTİYOR?

Tekstil tabanındaki sınıf sendikacıları baştan beri yönetim organlarında tabandaki güçleri oranlarında temsil edilmek istiyor. Sendikaların kitle örgütü olmaları nedeniyle, çeşitli siyasi görüş ve akımların birarada bulunmaları gerekliliğinden kaynaklanan bu yaklaşım ilkeseldir. Fakat olaylar, bu doğru ilkeyi savunan çoğunluğun yönetim dışı bırakılmak istendiğini gösteriyor. Fakat sınıf sendikacılarının buna izin vermeyeceği çok açıktır.

Bugünkü aşamada kayyum heyeti 24 Aralık'ta Bakırköy, 7 Ocak'ta Beyoğlu şubelerinin kongrelerini yapma kararı almıştır. Ocak sonuna kadar ise Genel Kurul yapılmış olacaktır.

Tekstil işçilerinin tek isteği Genel Kurulda sonuç belirleyici olan bu iki büyük şubenin kongrelerinin **mutlaka** ve **demokratik** bir biçimde yapılmasıdır. Kongre yaptırmama, sabote etme veya erteleme gibi provokatif davranışların sorumluları, kim olursa olsun, tekstil işçilerinin kesin tavrını karşısında bulacaklar.

Ali İhsan Özgür'ü Savaş Yolu'nda şehit verdik

ANISI YAŞATILACAK HESABI SORULACAKTIR

Ali İhsan gülüyor. Göğsünde Dimitrof rozeti. Uğrunda savaştığı inançların simgesi.

Savaş Yolu'nun bu ilk sayısı elinize ulaşmazdan önce, üç sayı sanki çıkıyormuşcasına baştan sona hazırlandı, prova yapıldı.

Her derginin, her gazetenin bir yazıişleri müdürü vardır. Başka türlü izin verilmez derginin çıkmasına. İlerici, demokrat, yiğit bir yayına hazırlanan bir gazetede yazıişleri müdürü daha bir önem kazanır. Onun da gazetenin niteliklerini taşıması gerekir. Ali İhsan Özgür, Politika Gazetesi'nin Yazıişleri Müdürlerindendi. **Savaş Yolu**'nun da Yazıişleri Müdürü oldu. Vilayete verilen ilk yayın bildirgesinde onun adı vardır. Gazetemizin «künye» köşesinde adı, yüreğimizde de anısı hep kalacak...

Ali İhsan, gazetenin provalarının yapıldığı günlerde kolları sıvamıştı. Heyecanlıydı. Çeviriler yapıyor, bir gazetenin iç işleyişiyle ilgili araştırmalara girişiyor, çeşitli alanlarda haberciliğe yöneliyor, sorumlu olduğu konularda derinlemesine bir araştırma için arşiv hazırlıyordu.

Ali İhsan, **Savaş Yolu**'nun hazırlık çalışmalarının ancak ikisini tamamlayabildi. Üçüncü denemenin tam ortasında ise hunharca, kahpece, işkencelerle katledildi. İşçi sınıfı için, emekçiler için, o mutlu, sıcak insana layık yarınlar için, çetin koşulları, ölümü, zindanı göze alarak yürüdüğü savaş yolunda, şehit oldu.

Oysa 21 Kasım Salı günü, yine her zamanki gibi, önce **Savaş Yolu** Redaksiyon Kurulu, ardından tam kadroyla Yazı Kurulu toplanmıştı. Üçüncü denemenin içeriği, bununla ilgili yapılacak çalışmalar saptanıyordu. Yeni hazırlanan Üniversiteler Yasası da güncel konulardandı. Bütün üniversiteleri, öğretim üyelerini, öğrencileri ilgilendiriyordu. **Savaş Yolu**'nun bu konuda da diyeceği olacaktı. Ama önce yasayı ele geçirmek gerekti. Sonra kimi öğretim üyeleriyle, öğrencilerle görüşmek, onların düşüncelerini almak gerekti.

Ali İhsan, **«Bunu ben yapacağım»** dedi. Konu, onun ilgi alanındaydı. Görevler, yazılar paylaşıldı. Birbirine benzeyen hummalı çalışma günlerinden biriydi **Savaş Yolu**'nda. Ve Ali İhsan, 21 Kasım Salı günü, saat 14'te, gazeteden çıktı göreve gitti, üniversiteye..

Saat 5 sularıydı. Döndü. Konuşuldu işten, havadan, sudan. Bulamamıştı kimseyi ama halledecekti ertesi günü. Son günlerde faşist terör yoğunlaşmıştı, işte iki genç daha yitirilmişti. Sonra, giyindi paltosunu. **«Hoşçakalın»** dedi. Çıktı.

Ertesi sabah, yine diğer günler gibi, **Savaş Yolu** Yazı Kurulu'nun olağan sabah toplantısı vardı. Ali İhsan gelmemişti. Üniversiteye gitmiştir diye düşündü herkes. Ama gene de **«yapmamalıydı bunu, haber vermeliydi,»** dedik. Üzerinde durulmadı o gün. Sonra, Merter'de gözaltına alınan 118 kişi haberi geldi akşam. TÜTED üyesi mühendis Kenan Öztürk'ün katlini protesto eden gençleri toplamıştı polis. O arada bir muhabirimiz de dövülmüştü. Belki Ali İhsan da gözaltına alındı diye düşünüyorduk. Ama belli değildi Ali İhsan'ın gözaltına alınıp alınmadığı. Polis ad vermiyordu. Ertesi günü merak daha da büyüdü. **«Mutlaka gözaltına alınanların arasındadır»** dedik. Başka türlü olamazdı ve başka birşey düşünemiyorduk.

Ailesini de telaşa düşürmeyi göze aldık. Evine telefon ettik. Babası, salı gecesinden beri eve gelmediğini, merak ettiklerini söyledi. Perşembe, Cuma günü avukatlarımız, biri ortadan yok olduğunda ilk akla gelebilecek heryeri arayıp taradılar. 1. Şube, Hastaneler... Ali İhsan'dan iz yoktu. Yine de **«gelir»** diyorduk. Ankara'da bazı kuruluşlardan resmi yayın toplamayı da planlamıştı. **«Belki bir fırsat çıktı da haber vermeden gitti,»** diyorduk. Ama **«Ali İhsan yapmaz böyle bir sorumsuzluk»** düşüncesi, hepimizin beynini kaplamıştı.

Cumartesi günü Merter eyleminde gözaltına alınanlar serbest bırakıldı, tutuklananların da adları açıklandı. Ali İhsan yoktu aralarında. Bir daha okudu isimleri bütün gözler. Bir daha.. Yoktu.. Pazarı, pazartesisi, salısı.. Herkes bırakmıştı işini, gücünü.

Kuşkular, korkular büyüdü. Ailesi ile ilişkiler sıklaştı. Ailesi bir yandan, arkadaşları bir yandan arıyorduk Ali İhsan'ı, ve her dakika Ali İhsan'dan konuşurken, onun günlerdir, yüzmetrecik ötemizde, nerdeyse yanıbaşımızda, morgda, artık acı çekmeyerek yattığını bilmiyor, aklımızdan bile geçirmiyorduk.

Çarşamba günü geldi inanılmaz haber. Kara haber. Öyle anlar anlatılabilir mi? Sadece yaşanır. Yetinmedik babasının morgda teşhis edişiyle. Politika'dan ve **Savaş Yolu**'ndan iki arkadaşımız fırladı gitti yüz metre ötemize. Hâlâ bir umutla bekliyorduk **«o değil»** desinler diye. Ama oydu.

Bir hafta önce çalınmış araba içinde işkence görmüş ve bir battaniyeye sarılı olarak bulunan ceset, o soğuk, o acımasız deyişle; **«teşhis»** edilmişti.

Bazı laflar vardır, edebiyat gibi gelir yaşamayanlara. Biz yaşadık o acıyı. O yüzden acımızdan hiç utanmadan, ama kinimiz bilenmiş, inancımız pekişmiş olarak anıyoruz Ali İhsan'ı. **Savaş Yolu**'nda her odanın duvarında gülümseyen bir fotoğrafı ile Ali İhsan aramızda. Bir türlü kimsenin oturamadığı masası Ali İhsan'ı bekliyor. Ve **Savaş Yolu**'nun ilk sayısı çıkarken, inandığı yolda şehit olan, faşizmle dövüşerek vurulan Ali İhsan'ımız da bizimle beraber. Anısını yaşatacak, hesabını soracağız.

'Αποτρόπαιο φασιστικό έγκλημα στην Τουρκία

ΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗΚΕ Ο ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ[Σ] ΤΗΣ «ΠΟΛΙΤΙΚ[Α]

Ali İhsan Özgür'ün öldürülmesi Yunanistan Rizospastis ve İtalyan Unita gazetelerinde, faşist bir cinayet olarak yeraldı.

Ali İhsan'ın katli haberini "TRT" kayda değer" bulmadı

Politika Gazetesi ve Savaş Yolu'nun Yazıişleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün faşist katillerce, işkenceyle öldürülmesi haberi saat 16.00 sularında çoktan TRT'ye yetiştirilmişken, aynı gece akşam haberlerinde ve televizyonun 8.30 haberlerinde bu olaya yer verilmedi. Oysa aynı bültenlerde, bir gün önce bir pavyonda dövülen bir gazetecinin haberi uzun uzun, fotoğraflı yer aldı. Daha sonra Ali İhsan'ın öldürülmesi haberi 11.00 ajansında birkaç sözcükle geçiştirildi. Bir daha da ne cenazeden ne de olaydan sözedilmedi.

Yine TRT, gazetecilere yapılan saldırıları kınayan Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Kurulu açıklamasını verirken de, açıklamanın neye bağlı olarak yapıldığını bile söylemekten çekindi ve Ali İhsan Özgür'ün adına yine yer vermedi.

Ali İhsan Özgür'ün işkenceyle öldürülmesi olayı, kuşkusuz, son zamanlarda gazetecilerin, basın mensuplarının uğradıkları en hunhar saldırı, en acı ölümdür. Ama, binlerce işçinin, emekçinin, gencin, sendikacının katıldığı cenazede, «resmi» basınımızı temsilen hiç kimse yoktu.

Adı ünü büyük bir gazetecimiz, bir dostuyla konuşurken «kardeşim insan ya gazeteci olur ya militan» diye ağzından kaçırıverdi.

Ali İhsan Özgür, 24 yaşında inançları uğruna şehit olurken işçi sınıfına, emekçi yığınlara, acılı halkımıza, demokratlara, yurtseverlere kendini ispat etti. Ölümüyle bile davayı güçlendirdi. Peki ya siz? TRT'siyle, basın klanlarıyla, siz militan olmayan gerçek gazeteci (!) dostlar, bırakalım daha ilerisini, hiç değilse demokratlık sınavını ne kadar başarabildiniz Ali İhsan olayında?

Anarşiye doğru teşhis koyalım!

Suçlu MHP ve faşist y

"ANARŞİ" DEĞİL FAŞİST TERÖR

Türkiye'nin başkonusu, aylardır, ekonomik bunalımla birlikte, kimi zaman gelişigüzel, kimi zaman bilinçli bir saptırma çabasıyla «anarşi» adı verilen faşist tırmanış ve faşist terör. Son bir yılda neredeyse bin kişinin canını alan, tüm gençlere, işçilere, aydınlara, emekçilere, ilericilere, demokratlara, sokaktan geçmekte olan vatandaşa, kısaca tüm halka ve CHP ağırlıklı hükümete yönelen, halkın cangüvenliğini tümüyle ortadan kaldırmış olan faşist terör, son bulmak, gerilemek yerine tırmanıyor.

Hükümet, kendi temellerini sarsmayı, yığınlar arasına korku, tedirginlik, bıkkınlık salarak, ilericileri, demokratları, yurtseverleri, sosyalistleri, komünistleri bir bir kırarak bir faşist ortam hazırlamayı amaçlayan terörün adına ısrarla «anarşi» derken, «anarşi»nin kaynağını, odak noktasını görmek istemiyor. **«Sağa da sola da karşıyız»** yuvarlamasıyla hem faşist terörün yaygınlaşmasına ve güç bulmasına yardımcı oluyor, hem de kendi temellerindeki oyuğu derinleştiriyor.

«Anarşi» dedikleri emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin, isci sınıfının, emekçi halkın yükselen bilinçlenmesini ve ulusal-toplumsal kurtuluş savaşını kırmak için başvurduğu faşist terörden başka birşey değil. Emperyalizm ve tekelcilerin en gerici, en şoven, en gözü dönmüş kesimleri, planlarını uygulamaya koyarken, CİA ve benzeri **«malûm»** örgütler yanında, yıllardır bu iş için çeşitli yollardan denetimleri altında bulundurdukları, yetiştirdikleri, besledikleri MHP kadrolarını ve onun yan kuruluşlarını kullanıyorlar. Bunların MC döneminde tattıkları iktidar tadı da yem yapılıyor. Bu da yetmediğinde ETKO'su, İTKO'suyla bir takım çetelere başvuruyorlar.

Bu yöntem emperyalizmin ve tüm faşist eğilimli kesimlerin, bütün dünyada uyguladıkları yöntemin aynı. Önce MHP ve yan kuruluşlarının üyeleri, sempatizanları silahlandırılıyor, sol'un üzerine sürülüyor. Olayın adına sağ-sol çatışması deniyor, bu görünüm veriliyor. Giderek sözde kendilerini solda gören ve gösteren maocu-maceracı grupçuklar arasına sızılıyor, kışkırtmalara son derece elverişli bu türden grupçuklar terörizme yönlendiriliyor. Çatışma kızışıyor. Bir adım sonra, faşist terör, bakıyorsunuz ışçilere, emekçilere, sokaktan geçen vatandaşa ,demokrat aydına, tüm halka yönelmiş. Ama adı yine **«sağ-sol çatışması»** veya **«anarşi»** olarak kalıyor. Kışkırtmalara elverişli maocu-maceracı gruplar da bu ortamda kendilerine düşeni yerine getirip işçi sınıfının yöntemi olmayan bireysel teröre başvurarak faşist terörü beslemeye başlıyorlar.

İşte Türkiye'de olan bu. Ve kafalar ne kadar kuma gömülürse gömülsün, adına ne kadar **«sağ-sol çatışması»**, **«anarşi»** denmeye çalışılırsa çalışılsın, faşizmin çirkin yüzü her cinayette, her olayda sırıtıyor.

FAŞİZM, DEMOKRASİ KISITLANARAK ENGELLENEMEZ

Faşist terörün azgınlaşması gerçeğine sırt çevirip, olaylara kısaca **«anarşi»** diyip geçtiniz mi; vede **anarşi»**yi önlemenin demokrasiyi **kı**sıtlayıcı yasalar ve yasaklarla olanak

FAŞİST TERÖR NASIL ÖN

Faşizme, faşist darbe girişimlerine karşı en ardıcıl güç işçi sınıfıdır, onun örgütlü hareketidir. İşçi sınıfı, başından beri faşist tehlikeyi safdışı etmenin yolunu gösteriyor, tüm ulusal, demokratik güçlerin cephe birliğinin kurulmasına çalışıyor. Bugün hükümet, faşist hareketi etkisizleştirme güç ve yeteneğine sahip değildir. Halkın can güvenliğini sağlayamıyor. Halk, kendi can güvenliğini kendisi sağlamak zorunda kalmaktadır. Bunun için köyde, kentte, fabrikada, mahallede işçi sınıfı militanları, tüm ilerici güçleri can güvenliğini sağlama, ilerici kişi ve kuruluşları koruma, faşist çeteleri püskürtme amacıyla biraraya getirmekle görevlidirler. Bu türden, demokrasiyi ve cangüvenliğini savunma **birimleri, semt semt, mahalle mahalle, fabrika fabrika, köy köy, yurt çapında boy verdikçe, hem faşist hareketin geriletilmesine, hem de Ulusal Demokratik Cephenin oluşmasına önemli katkılar olacaktır.**

İşbirlikçi burjuvazinin izlediği taktiklerden biri de hükümet eliyle ilerici-demokrat güçleri ezmek, etkisizleştirmektir. «Anarşiyi önleme» **bahanesiyle getirilmek istenen yeni yasa tasarıları, bunu amaçlıyor. Parlamento dışında, tüm demokrasi güçleri bu antide**mokratik önlemlere

saylavlar bu oyuna

savaşımının önünü

lıdır. «Anarşiye karş

niyorsa, «faşistler d

saktır», «faşist örgü

lidir. Demokratik h

ve 142'yi kaldıran

Çünkü faşizmi

min baskılarını kıra

cülüğündeki geniş

dır, ulusal demokra

Faşist terörü ön

savunan tüm güçle

sosyal demokratları

Ancak o zaman en

birleştirmek, parlam

laştırmak, yığın ey

can güvenliğini sağ

MHP'yi ve yan kuru

lerin hesabını sorm

faşist hareketi yok

Böylesi güçlü

açar, duvarları yerle

"Anarşi"nin sorumlusunu mu arıyorsunuz: BUYRUN!

Bir katil yakalandı geçen hafta. TSİP Antalya Merkez İlçe yöneticilerinden Mehmet Çelik'i 20 bin lira karşılığı öldürdüğünü açıklayan bir katil. Adı: Emin Kumtepe. Katil silahı, dinamitleri ve parayı Büyük Ülkü Derneği (BÜD) denilen, Ülkücü Gençlik Derneği (ÜGD) denilen MHP'nin yan kuruluşlarındaki yöneticilerden aldığını açıkladı.

Bir kişiyi öldürmüş, birçok kişinin evine, işyerine dinamit atmak için hazırlanan bir faşist bu. Antalya BÜD 2. Başkanı ile Mehmet Çelik'i öldürmek için 20 bin liraya pazarlık eden, 3 bin lirasını peşin alan bir katil. Cinayette ÜGD tarafından «gerektiği zaman kullanılan» **Astra marka tabancayı ÜGD Antalya Şube Başkanı'ndan aldığını söyleyen bir katil.**

* * *

ÜGD, BÜD vs.si gibi yan kuruluşlar 3 bini peşin 17 bini taksitle adam kiralayıp cinayet işletirken, ana kuruluş MHP boş mu duruyor? Hayır!

Bakın, 2 Kasım 1978 günü Bayrampaşa Cezaevinden firar eden 13 faşistten biri olan Mustafa Baki Gülcan'ın yakalandıktan sonra söylediklerine:

— «MHP Eyüp İlçe Teşkilatından Hüseyin Çelik adlı kişi ile Cahit Seven'in kaçma planında büyük yardımları oldu.»

— «Kaçtıktan sonra MHP Eyüp İlçe Teşkilatına gittik. Oradan bize üzeri tuğralı 9 ve 7.65 mm çapında iki tabanca verdiler.»

— «MHP Kocamustafapaşa yöneticilerinden para aldık. ÜGD İstanbul Şube Başkanı da bize para verdi. Ev buldular. Sahte hüviyet çıkarttılar.»

Dahası, iki kişinin katili Mustafa Baki Gülcan MHP Gençlik Kolları üyesi olduğunu ve ÜGD kurulduğunda bu örgüte de katıldığını söylüyor.

MHP Şişli Gençlik Kolları Başkanı, İkinci Başkanı ve 8 arkadaşı cinayet işlemek üzere çete kurmak suçundan idam isteğiyle yargılanıyor.

Örnekleri uzatmak kolay:

MHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanı kuyumcu soygununa karışmaktan, MHP Altındağ Gençlik Kolu Başkanı evinde ve üzerinde silah bulundurmaktan yargılanıyor.

ÜGD'nin son Genel Kurulu'nda divan başkanlığı yapan kişi Hürriyet Gazetesi'nce şöyle tanımlanıyor:

—«Divan Başkanlığına Ülkü Ocakları eski Başkanı, Yedek Subay Dr. Necdet Güçlü'nün katili İbrahim Doğan seçildi.»

* * *

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı parlamentodaki bir konuşmasında 81 MHP, ÜGD, BÜD, ÜOD ve Ülkücü İşçiler Derneği üyesi ve yöneticisi kişinin çeşitli cinayet, saldırı ve bombalama olaylarının sorumlusu olduğunu söylüyor.

Gazetelerden yapılan küçük bir derleme, son iki ay içinde MHP ve yan kuruluşlarının yönetici ve üyelerinden 74 kişinin faşist terörün, yani «anarşi»nin sorumlularından olduğunu ortaya koyuyor.

Ve hâlâ terörün, «anarşi»nin kaynakları görülmek istenmiyor. Faşist odaklar dağıtılmıyor!

uvalardır...

LENİR?

«hayır» derken, ilerici, yurtsever
gelmemeli, yığınların eyleminin,
ıkayacak önlemlere karşı çıkma-
gerçekten önlem alınmak iste-
rnek kuramaz», «faşist eylem ya-
olmaz» diyen yasalar getirilme-
k ve özgürlükleri genişleten; 141
asalar gerçekleştirilmelidir.
nleyecek ve yenecek, emperyaliz-
ak biricik güç, işçi sınıfının ön-
mekçi yığınların örgütlü savaşı-
k güçlerin savaş birliğidir.
emenin tek yolu, eylem birliğini
in, komünistlerin, sosyalistlerin,
elbirliği, güçbirliği etmeleridir.
ekçi halk yığınlarının tepkilerini
nto içi ve dışı eylemleri uyum-
emleri ve yığınların savaşımıyla
amak, faşist hareketi geriletmek,
uşlarını kapatmak, faşist cinayet-
k, sorumlularını cezalandırmak,
tmek mümkün olabilir.
eylem birliği, bütün kapıları
bir eder.

kazanacağını sandınız mı. «Yasal önlemler Paketi»nden olsa olsa bu antidemokratik maddeler çıkar.

Hükümetin on yasada değişiklik yaparak «anarşi»yi önlemek gerekçesiyle getirdiği kısıtlı demokrasiyi daha da kısıtlayan önlemler paketinde neler var?

Değişiklik paketine bakıldığında, ilk olarak örgütlenme özgürlüğünü daha da kısıtlamak ve faşizmi geriletecek olan yığın eylemlerinin önünün tıkanmak istendiği görülüyor.

MC'NİN PARMAĞI

Anarşi»ye karşı denilerek çıkarılmak istenen yasa tasarılarının hazırlanmasında MC'cilerin parmağı var. Ankara'da kulislerde söylenen, tasarıları hazırlayanın 1'inci MC'nin Sosyal Güvenlik Bakanı olan Mahir Ablum'un kardeşi ve şu sıralarda İşişleri Bakanlığı Başhukuk Muşavirliği yapan Bahattin Ablum olduğu..

TEPKİLER SERT OLDU..

Yasa tasarılarının içeriği açıklandığında ilerici demokratik kamuoyunun tepkisi sert oldu. Tüm demokratik yığın örgütlerinin yanısıra Barolar da bu tasarılara karşı çıktılar. Hukukçular yasa tasarılarının antidemokratik özünü gözler önüne serdiler. CHP örgütünden de sert tepkiler geldi. CHP'li parlamenterlerin büyük çoğunluğu tasarıların Meclislerden geçemeyeceğini en azından değişikliğe uğrayacağını açıkladılar. Gerek CHP grubunda, gerekse grup içinden oluşturulan komisyonda yapılan görüşmelerde CHP yöneticilerinin dayatmalarına karşın, tasarılar bir oldu-bittiye getirilemedi.

Ali Topuz yanlısı bilinen parlamenterler bile yasa tasarısının bu halde çıkamayacağını söylerken, sol kanat CHP'li parlamenterler tasarıyı çok sert bir şekilde eleştirdiler. Terörün önüne geçmek için demokratik özgürlüklerin kısıtlanamayacağını söylediler. Buna en somut örnek Adana Milletvekili İsmail Hakkı Öztorun'un yaptığı konuşma oldu.

ALMANYA'DAN ÖRNEK ALIN!

Öztorun CHP grubunda «Yasal Önlemler Paketi» ile ilgili konuşmasında tasarının özü itibariyle demokratik hakların geriye doğru değiştirilmek istendiğini vurguladı. «Demokratik haklar kısıtlanarak anarşi, terör önlenemez» diyen Öztorun, böyle bir yaklaşımın faşizmin oyununa gelmek olduğuna dikkati çekti.

Öztorun örgütlenmenin, derneklere üye olmanın zorlaştırılmak istendiğine de değinerek, «Kitlelerin, örgütlerin politika ile ilgilenmelerini yasaklayarak terörün önüne geçilmez» dedi.

Almanya'da faşizmin iktidar oluşunu da anlatan Öztorun, «Almanya'da sosyal demokrat iktidar o günlerde faşist saldırıları, cinayet ve demogojilerin etkisi altında kalmayarak, özgürlükleri kısıtlamak yerine demokratik güçleri etkisizleştirmek yerine, tırmandırılan Nazizmin üzerine kararlı ve kesin yöntemlerle yürüseydi, faşizmin iktidarı ele geçirmesini önleyebilirdi.» dedi ve sözlerini şöyle bağladı:

«Almanya'da faşizm, ulusal demokrat iktidarın sırtına basa basa iktidar olmuştur ve kendisine basamak olan sosyal demokrasiyi de ezmiştir.»

ÖLÜM LİSTELERİNDE KİMLER VAR?

Anımsayacaksınız. İki ay kadar önce Oğuzhan Cengiz isimli bir faşist üzerinde bombalar ve öldürülecek kişilerin isim listeleri ile yakalanmıştı. Aynı Oğuzhan Cengiz daha sonra 12 arkadaşıyla birlikte Bayrampaşa Cezaevinden firar etmiş polis yetkilileri. Oğuzhan Cengiz'in, yakalandığında üzerinden 200 kişilik bir «ölüm listesi» çıktığını açıklamışlardı.

Kimlerin isimleri vardı bu listelerde? İsimleri bulunanlarla ilgili ne gibi önlemler alındı?

Polisin elindeki ölüm listelerine ilişkin dosyanın bir sayfasını yayınlıyoruz. Bu sayfada İstanbul'daki Maltepe Lisesi 6/Edebiyat öğrencilerinin fotoğrafları yeralıyor. Dört öğrencinin fotoğraf ve isimleri sayfadan koparılmış. Dosyanın başka bir sayfasında üçüncü hamur bir kağıt üzerine aralıklı olarak yapıştırılmış ve yanlarına notlar düşülmüş:

«Sabah saat 7.30'da evden çıkar. .... durağından otobüse biner, okula gider. Akşam üzeri .... güzergâhı ile evine döner. Solcudur. .... Derneği üyesidir. Öldürülecek.»

Polisin elindeki listelerden birinde de. İlerici Liseliler Derneği üyesi bir gencin isminin çizildiği ve yanına «Öldürüldü» sözcüğünün konulduğu biliniyor.

Oğuzhan Cengiz isimli faşistin üzerinde bulunan listelerin dışında bir başka listenin daha polisin elinde bulunduğu öğrenildi. İstanbul Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinin isimlerini içeren bu 70 kişilik listede Mimarlık Fakültesi Dekanı'nın isminin olduğu biliniyor.

Ölüm listeleri ile yakalanan katil cezaevinden kaçmış aramızda dolaşırken, bu listelerde bulunan isimlerin açıklanması, öldürülmek istenenlerin can güvenliğinin sağlanması güvenlik görevlilerinin, en başta da hükümetin görevidir.

«Başsavcı MHP'nin kapatılması için soruşturma açmalıdır»

SAVAŞ YOLU, MHP'nin programı ve hedefleri, MHP'nin ve ÜGD'nin kapatılması, getirilmek istenen yasal önlemlerin anarşinin önünü alıp, alınamayacağı konularında İstanbul Barosu Başkanı Avukat Orhan Apaydın'ın görüşlerini aldı. Orhan Apaydın, bu konularda şöyle diyor:

«Anayasamızın siyasal partilere ilişkin bölümleri, nazizmin çökmesinden sonra bu tür partilerin canlanmaması için engelleyici hükümler içeren Federal Alman Anayasasından alınmıştır. Anayasa kuralı gereğince düzenlenen ve 1964'de yürürlüğe giren 648 sayılı Siyasi Partiler Kanunu, partilerin uymaları gereken ilkeleri açıklamıştır.

MHP'nin durumunu, siyasal partiler yasası açısından incelemek gerekir. MHP'nin temsil ettiği ideolojinin, Alman Nasyonal Sosyalist Partisi'nin (nazilerin) programını ve dünya görüşünü temsil ettiği saptanmıştır. Bu, yalnızca siyasal partiler arasındaki mücadelede değil, devletin emniyet teşkilatını nresmi raporlarında da mevcuttur. MHP'nin ırkçı, faşist nitelikte bir parti olduğu resmen tespit edilmiştir.

Faşist terör eylemlerinin sanıklarının büyük bir bölümü, MHP üyesi, hatta yöneticisi durumundadır. Bu sanıkların büyük bir bölümü mahkum olmuştur.

Ağır Ceza Mahkemesinde görülmekte olan bir davada, MHP Şişli Gençlik Kolları'nın, devletin demokratik niteliğini ortadan kaldırmayı amaçlayan silahlı bir çeteye dönüştüğü, Cumhuriyet Savcısı tarafından iddianamede belirtilmektedir.

Siyasi partiler yasası, yasaya aykırı davranışlarda bulunduğunun saptanması halinde, bir partinin kapatılması için Cumhuriyet Başsavcısının Anayasa Mahkemesine başvurmasını öngörür. Yasanın 114'üncü maddesi, yasaya aykırı davranışları saptayan idari mercilerin, yerel cumhuriyet savcılıklarının derhal ve yazılı olarak Cumhuriyet Başsavcılığına başvurmaları gerekir. Bir parti, faşist eylemlerin odağı görünümünde ise, buna ilişkin kanıtlar varsa, Cumhuriyet Başsavcılığı derhal soruşturma açmalıdır.

Terörü önleme gerekçesiyle getirilmek istenen yasalar, toplumun gereksinmelerinin sonucu değildir, olamaz da. Yürürlükteki yasalar, faşist terörün uygulanmasını durduracak niteliktedir. Faşist terörün amacı, insan hak ve özgürlüklerine dayalı demokratik düzenin yıkılmasıdır. 12 Mart faşizminin Anayasa değişikliklerinden kaynaklanan, toplantı ve gösteri yürüyüşlerini, derneklerin ifade özgürlüğünü kısıtlamaya yönelik yeni önlemler paketi, 12 Mart faşizminin gerçekleştiremediklerinin parlamentoya getirilmesi anlamına gelecektir.

Çıkar yol, özgürlükleri kısmak değil, özgürlüğü kısıtlayıcı yasaları, 141 ve 142. maddeleri kaldırmaktır. Demokratik güçlerin anti faşist mücadelede elini kolunu bağlayan, daha doğrusu zircirleyen yasa hükümlerinin kaldırılmasıdır. Aksi halde faşizme karşı «uzun ve zor bir yol»a girildiği tezi, «çok kısa ve kolay» yola girilmesine dönüşür. Faşizmin anti-tezini oluşturduğunu ileri süren bugünkü siyasal iktidardan beklenen de budur.

dünyadan

NATO'nun 16. Müttefiki: ÇİN

Amerika Birleşik Devletleri'nin Çin'e silah satışını serbest bırakmasından sonra, emperyalist ülkeler birbiri ardı sıra Pekin yönetimini «en modernleriyle olmasa bile, 1970 başları yapımı silahlarla donatma» *yarışına kalktılar. Gazetelerde, emperyalist ülkelerin Çin pazarını ele geçirebilmek için birbirleriyle nasıl kıyasıya rekabete giriştikleri yolunda haberler yoğunlaşırken, NATO Genel Sekreteri Luns, konsey toplantılarından sonra yaptığı basın toplantısında:* «Çin'e, NATO'nun 16. üyesi gözüyle bakabilirsiniz» *diyor.*

Emperyalizm, Pekin yönetimi ile «dostluğu»*nu her fırsatta açıklamaya başladı.*

Bu arada Çin'de, bunalan Maoculuğun hizip tartışmaları da yeniden başladı. Bir hizbin ucu ÇKP Başkanı Hua, diğerininki ise Başbakan Yardımcısı Teng idi. Hua, yeni bir «uzun yürüyüş»*e geçtiklerini iddia ederken, Teng, Mao'nun fikirlerinin yüzde 70'inin doğru, yüzde 30'unun yanlış olduğunu ileri sürüyor.*

Ne var ki, bu kez hizip tartışmaları ile birlikte Pekin'deki duvar gazetelerine, ülkedeki baskı rejimine karşı sert tepkiler de yansımakta. Örneğin 1 Nisan 1976'daki kitle gösterisinin nasıl bastırıldığı, neyle sonuçlandığı şöyle anlatılıyor: «Faşist diktatörlüğün yöneticileri, silahsız barışçıl bir gösteri yapan halkın üzerine yüzbinlerce silahlı güvenlik kuvvetini sürdü götürdü ve kan gövdeyi götürdü. Beyaz terör Pekin'i ve tüm ülkeyi sardı. Nice devrimciler, nice yurtseverler, insanlar feci bir şekilde öldürüldü. Zindanlarda işkence gördü. Sosyalist Halk Cumhuriyeti, Çin feodal-faşist diktatörlüğüne dönüştü.»

Emperyalizm, 1976'daki gösterilerin kanla bastırılması sırasında Toplumsal Güvenlik Bakanı olan Hua'nın mı, yoksa Çin ekonomisini Batı'ya buyur eden Teng'in mi haklı ya da güçlü olduğuna ilişkin çeşitli yorumlar yapıyor. Ama bu kez, Çin'de Maoculuğun geçirdiği bunalımdan korktuğunu da gizlemiyor.

İşte, emperyalizmle maoculuğun nasıl bütünleştiğinin kısa bir tablosu. Maoculuğa karşı savaşın, neden emperyalizme, faşizme ve gericiliğe karşı savaştan ayrılamayacağının somut kanıtları.

Dost işi, maliyetine satış

Çin, Amerika'dan Sovyetler'le ilgili istihbarat satın alıyor

TOKYO (Günaydın Dünya Se... ...

...haberler için 105 bin dolar (Yaklaşık olarak 2 milyon 625 bin Türk Lirası) ödediği belirtiliyor. Batılı kaynaklar CIA'nın b... haber...

5 Aralık 1978 tarihli Günaydın Gazetesinde ilginç bir haber var. Pekin yönetiminin CİA'dan Sovyetler hakkında bilgi satın aldığı yolunda. Pekin yönetimi, bu haberlere 105 bin dolar (yaklaşık 2 milyon 625 bin TL) ödüyormuş. Anlaşılan bu alış-veriş pahalı gelmiş ki CİA, bu satışlarda kâr amacı gütmediğini, yalnızca maliyet giderlerini aldığını açıklamak zorunda kalmış...

Değil baskı, zulüm; İran'da ayaklanan halka ölüm bile kâr etmiyor

Şah rejimi geriye doğru sayıyor

İran'da askeri hükümet ve Şah, geçtiğimiz hafta tam anlamıyla geriye doğru saymaya başladılar. 10-11 Aralık tarihlerine rastlayan Aşure günlerinde düzenlenecek her türlü gösterinin acımasızca bastırılacağı ilan edildiği halde, son anda yığınların kararlılığı karşısında gösterilere izin verildi.

Şimdi İran'da emperyalizm, eski yöntemlerin sökmediğini görünce yeni formüller, yeni yöntemler arama peşinde.

İRAN'DA DİNCİ HAREKETİN ÖZELLİĞİ NEDİR?

İran'da en geniş halk yığınlarını etkileyen hareketin Şii liderlerinin sürüklediği dinci hareketin ötedenberi gelen özelliği, emperyalizme ve tekelci sömürüye karşı, bağımsızlıkçı ve -belli ölçüler içinde- özgürlükçü ve demokrat olması.

ŞAH REJİMİNE DİRENEN TOPLUMSAL GÜÇLER HANGİLERİ?

İran'da Şah'ın devrilmesi, emperyalizmin ülkeden kovulması, siyasal özgürlüklerin sağlanması temel istemleriyle ayaklanan toplum kesimleri tüm İran halkı denebilecek kadar geniş. Çünkü İran'da, özellikle 1953'ten, hele Şah'ın **«Ak Devrim»** adı altında emperyalizme bağımlı kapitalistleşme denemesine hız verdiği 1963'lerden bu yana, Şah ve Saray çevresi, Şah'ın kukla ve uşağı durumundaki ordu mensupları, emperyalist şirketlerin ortağı bir avuç işbirlikçi tekelci (orta ve büyük işletmelerin yüzde 85'ini 45 aile denetliyor.) dışında kalan tüm toplum kesimleri Şah rejimine karşı. Sayısı giderek artıp 10 yılda yarım milyondan 3 milyona çıkan işçi sınıfı; kırsal kesimlerde ve tüm toprak reformu masallarına rağmen büyük toprak sahiplerinin tutsağı kalan veya mülksüzleşen aç ve yoksul geniş köylü yığınları; emperyalizme ve tekelleşmenin yuttuğu, gerilettiği, yoksulluğa ittiği, **«pazarcılar»** adı verilen küçük esnaf, küçük zenaatkâr, küçük tüccar kesimleri; tekellerin zorladığı, gerilettiği küçük ve orta sanayiciler, sermaye sahipleri; ayrıca görülmemiş bir baskı altında ezilen aydın kesimler, gençlik, kadınlar. Yani tüm halk...

BU TOPLUMSAL GÜÇLERİ HANGİ SİYASAL GÜÇLER TEMSİL EDİYOR?

Şu anda en etkin görünen dinci hareket, örgütlü partileşmiş bir siyasal hareket değil. İran'daki direnişin, ayaklanmanın en güçsüz yönlerinden biri de bu zaten. Dinci hareket daha çok orta katmanları, **«pazarcılar»**ı ve kırsal kesimlerin yoksul halkını örgütsüz bir şekilde yönlendiriyor.

1953'de bir CİA darbesiyle Başbakanlıktan düşürülüp öldürülen ulusal burjuvazinin temsilcisi Dr. Musaddık'a sahip çıkan ve liderliğini Kerim Sancabi'nin yaptığı Ulusal Cephe Hareketi, orta sınıf aydınlarına, burjuvazinin tekeller dışında kalan ulusal ve liberal kesimlerine, küçük ve orta sanayicilere dayanıyor. Ulusal Cephe içinde demokratik nitelikli kuruluşlar yeralıyor.

İran işçi sınıfının partisi ülkedeki tek gerçek örgütlü siyasal güç olan **TUDEH (İran Halk Partisi)** ise 1953'ten beri çalışmalarını çok büyük baskılar ve gizlilik koşulları altında sürdürüyor. 1941'de kurulan 1946'da 100 bin üyeye ulaşan TUDEH, bugüne kadar tüm baskıların ana hedefi oldu. TUDEH, işçi sınıfı içinde, aydın ve gençlik kesimlerinde, bazı bölgelerde kırsal kesimlerde etkin. Son direniş sırasında etkinliği daha da artmış ve yaygınlaşmış durumda.

ORTAK İSTEMLER NEDİR?

TUDEH, Ulusal Cephe ve Dinci Hareket şu anda ortak programa sahip örgütlü bir Cephe hareketi oluşturamamakla birlikte, acil istemlerinin büyük bölümü aynı. Bunlar petrolün millileştirilmesi, yabancı tekellerin ülkeden atılması, ordudaki yabancı danışmanların, CİA uzantılarının kovulması gibi antiemperyalist istemler ve SAVAK'ın dağıtılması, siyasal özgürlüklerin tanınması, tüm siyasal tutukluların serbest bırakılması gibi demokratik istemler. Şu anda, tüm İran halkını birleştiren tek büyük istem ise Şah'ın ve monarşinin yıkılması.

Şah rejiminin ve askeri hükümetin karşısındaki toplumsal muhalefetin zayıf yönü, TUDEH'in tüm çağrılarına rağmen, muhalefet güçleri arasında henüz Cephe Birliği'nin oluşturulamaması ve bir ulusal koalisyon programı etrafında anlaşmaya varılamaması. Bu yüzden TUDEH sürekli olarak cephe ve ortak istemler etrafında ulusal koalisyon önerilerini tekrarlıyor. İran'da, büyük halk hareketinin, emperyalizmin yeni ödünler taşıyan yeni formülleriyle değil, demokrasi ve bağımsızlık yolunda gerçek bir adımla tamamlanmasının tek koşulu Ulusal Demokratik Cephe'nin ve ortak program etrafında ulusal koalisyon hükümetinin oluşabilmesi.

ALMAN... DİMİTROF... D...

— Tutuklanma nedeniniz?

— Emekçi Alman halkı ve onun öncüsü Alman Komünist Partisi'ne yönelen korkunç provokasyon.

— Serbest bırakılırsanız, ne yapacaksınız?

— 30 yıl boyunca davam için çalıştıktan sonra, en az 20 yıl daha çalışmak istiyorum.

— Hıh, Bulgarlar vahşi ve barbardır.

— Bulgaristan'daki faşistler vahşi ve barbardır. Ama hangi ülkede faşistler vahşi ve barbar değiller ki?

KAMBOÇYA HALKININ SAVAŞIMI ÖRGÜTLÜ NİTELİK KAZANDI

Pol Pot kliğine karşı

Kamboçya halkına ihanet ederek, ülkeyi dostlarıyla savaşa ve maceralara sürükleyen Pol Pot-Ieng Sary kliğine karşı savaşım, örgütlü, bir nitelik kazandı. **Ulusal Kurtuluş İçin Kamboçya Ulusal Birlik Cephesi**, 1. Kongresini tamamlayarak 11 maddelik bir çağrı yayınladı.

Çağrıda, Kamboçya halkının Fransız ve ABD emperyalizminden kurtulmasından sonra, Pol Pot kliğinin devlet ve parti yönetimini ele geçirerek, halka ihanet ettiği ve ülkede askersel-faşist bir dikta kurduğu anlatılıyor. Kamboçya halkı, bu gerici kliğe karşı birleşmeye çağrılıyor. Pol Pot'un, Pekin yönetiminin kuklası olarak, dost ve kardeş Vietnam'a karşı savaş başlattığı, bu savaşa karşı çıkan Kamboçyalıları da toplu kırımla öldürttüğü bildiriliyor.

Çağrı, kurtarılmış bölgelerde yığın örgütleri kurulmasını, devrimci bir ordunun yaratılmasını öneriyor. Pol Pot - Ieng Sary kliğinin devrilmesinden sonra ulusal ekonominin canlandırılacağını, sosyalizm yolunda kararlı adımlar atılacağını, bağımsız, bağlantısız bir dış politika izleneceğini, anlaşmazlıkların barışçı yöntemlerle giderilmesi yolunun seçileceğini ve dünya ilerici güçleriyle dayanışmanın güçlendirileceğini bildiriyor.

Öte yandan 1. Kongrede karara bağlanan Kamboçya Halkının Sesi Radyosu'nun kuruluşu tamamlandı. Radyo, kısa bir süre önce yayınlarına başladı. Radyo yayınlarının Kamboçya halkı tarafından büyük bir dikkatle ve ilgiyle izlendiği belirtiliyor.

DEMOKRATİK YEMEN'E SEÇİMLER YENİ BİR SOLUK GETİRİYOR

Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde 15 Aralık'ta yapılan seçimlerin, bu ülkenin antiemperyalist, toplumsal ilerlemeden yana politikasına yeni bir soluk getireceği açıklandı. Dergimiz baskıya girmeden önce aldığımız bilgilere göre, 111 üyelik Yüksek Halk Meclisi'nin yepyeni bir yapıya kavuşması bekleniyordu.

Adalet Bakanı Ahmet Ganem, seçimlerle ilgili açıklamasında, 175 adayın bulunduğunu, bunlar arasında Yemen Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Abdülfettah İsmail'in ve Devlet Başkanı ve Başbakan Ali Nasır Muhammed'in de yer aldıklarını bildirdi.

SAVAŞ YOLU, önümüzdeki sayısında, Yemen'le ilgili bir yazı ve seçim sonuçlarıyla birlikte, Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti Başkanı Ali Nasır Muhammed ile yaptığı röportajı da yayınlayacak.

dış basında türkiye

«Parçalanan üçgen»

«The Economist»in bu haftası baş yazısı «Parçalanan Üçgen» başlığını taşıyor. «Kabil, Ankara ve Addis Ababa arasında kalan geniş toprak parçası, Başkan Carter'ın dış politikasının kalbindeki delik olabilir» cümlesiyle başlayan yorumda, Afganistan'da demokratik devrim gerçekleşmesi, Etiyopya'nın başarıları sayılıp, Türkiye'de tarafsız bir başbakanın işbaşına gelmesinden hayıflanılıyor. Yazıda, bütün bu gelişmelerden dolayı ABD Başkanı Carter sorumlu tutuluyor ve daha aktif bir politika izlenmesi isteniyor.

Rizospastis Türkiye'de demokratlar üzerindeki baskıyı kınıyor

Yunanistan Komünist Partisi yayın organı **«Rizospastis»** gazetesi, Türkiye'de demokratlar üzerindeki baskıları kınadı. «Faşist darbe hazırlıklarının yapıldığı Türkiye'de terör» başlıklı yazısında, POLİTİKA gazetesi ve SAVAŞ YOLU sorumlu Yazıişleri Müdürü Ali İhsan Özgür de dahil olmak üzere, ilericiler üzerindeki cinayetler aktarılıyor.

Rizospastis, komünist partisinin yasak olduğu tek Avrupa ülkesi durumundaki Türkiye'de TKP programını yayınladığı için kovuşturulan ve yargılanan Ürün sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ahmet Taştan'la dayanışmasını dile getiriyor. –

Avrupa basını, Türkiye'de faşist darbe olasılığından söz ediyor

Avrupa basınında Türkeş'ten ve faşist bir darbe olasılığından açıkça söz edilir oldu. İngiliz **Guardian** gazetesi, konunun AET ve NATO toplantılarında ele alındığını haber vererek, «neofaşist MHP ve Türkeş'in iktidarı zorla alaşağı edebileceği» yorumunda bulundu.

Financial Times ise, Ecevit'in Türkiye'deki ekonomik bunalımın «demokrasiyi tehlikeye sokacağı» endişelerini paylaşıyor.

FAŞİZMİNİN DAN YEDİĞİ ARBENİN 35. YILDÖNÜMÜ

23 Aralık 1933'de «Leipzig Duruşması», o zaman Bulgaristan Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Enternasyonal Büro Başkanı olan Georgi Dimitrof'un faşizme karşı zaferiyle sonuçlandı. Reichstag yangınını çıkaran faşistler, bu olayın hemen ertesinde Almanya'da bulunan Dimitrof ve AKP Genel Sekreteri Ernst Thaelmann da dahil olmak üzere, 18 bin komünisti tutukladılar.

Dimitrof, Leipzig'de yapılan duruşmayı, faşizmin yargılanmasına dönüştürdü.

Dava sırasında büyüyen, güçlenen uluslararası dayanışma, dünyada ilk antifaşist cephenin oluşmasını hızlandırdı. «Leipzig Duruşması»ndaki tavrıyla Dimitrof, faşizmin içyüzünü korkmadan, yılmadan haykırmanın, faşizmi ezmenin tek yolu olduğunu gösterdi.

O gün olduğu gibi bugün de, bu değerli ders faşizme karşı savaşımın yolunu aydınlatıyor.

Mısır'da siyasal cinayetler

Mısır Komünist Partisi, Nasırcı Hareket üyelerine karşı girişilen kaçırma, işkence ve öldürme kampanyasının yeni boyutlar aldığını açıklandı. Mısır İlerici Ulusal Birlik Partisi Genel Sekreterlik üyesi Mustafa Bekri, kendisine karşı düzenlenen suikasttan ikinci kez kurtuldu. Tarım Emekçileri ve Köy İşleri Sorunları Bürosu Sekreteri Şahende Mukalled ise, kaçırılarak öldürüldü. Bildirildiğine göre, ilericiye yönelik bu saldırıları, Sedat'ın özel danışmanı Hasan Tuhami yönetimindeki İstihbarat Teşkilatı düzenliyor.

Namibya'da yeni tutuklamalar yapılıyor

Güney Afrika'nın işgalindeki Namibya'da, sahte seçimlerden sonra yoğun bir tutuklama kampanyasının başladığı bildirildi. Son tutuklananlar arasında, ülkenin ulusal kurtuluş örgütü SWAPO'nun 10 üyesi de var. Bunlardan altısının, ağır işkenceler sonucu hastaneye kaldırıldıkları da gelen haberler arasında. SWAPO tarafından yapılan açıklamada, bütün baskılara ve teröre karşın, savaşımın sürdüğü vurgulandı.

Sudan'da muhalefet sesini yükseltiyor

Sudan'da Camp David görüşmelerine karşı düzenlenen toplantıların giderek, gerici yönetime karşı toplantılara dönüştüğü bildirildi. Toplantılarda Başkan Numeyri, yalnızca Camp David lehindeki tutumu nedeniyle değil, ülkede demokrasiyi kısması, muhalefete karşı baskı uygulaması nedeniyle de şiddetle eleştirildi.

Kissinger yine lanse ediliyor

ABD'nin eski Dışişleri Bakanı Kissinger, son günlerde yeniden lanse ediliyor. Dünyadaki gelişmeler üzerine görüşlerini «Newsweek» dergisine açıklayan Kissinger'in sözleri, emperyalist basında hayli yankılandı. Kissinger bu konuşmasında, Vietnam yenilgisini «normal»; yumuşamanın ne olması gerektiğini, «sosyalizmin geri adım atması»; Angola, Etiyopya ve Afganistan'daki gelişmeleri, «silahlanmaya yeteri kadar önem verilmemesi»; emperyalizmin gücünü yitirmesini, «gerçek dışı»; Pekin'e silah satışlarını «ABD yararına»; Camp David Zirvesini «en doğru çözüm»; Rodezya ve Güney Afrika'da siyahların ezilmesini, «akılcı bir politika» olarak nitelendiriyor.

ABD, Somoza rejimini "ıslah" peşinde

ABD'nin Nikaragua'da, Somoza rejimini genişletmek ve yeni güçleri iktidara ortak etmek istediği açıklandı. Somoza'nın askerlerini yeni silahlarla, tanklarla ve tüfeklerle donatmakta olan ABD'nin bu yeni önerisi, Nikaragua'daki halk direnişinin sert tepkilerine yol açtı. Muhalefet cephesi, bir ve bütün olduğunu, Somoza klanı ile ortak olarak hiçbir girişimde bulunmayacağını bir kez daha vurguladı.

Sınıf savaşımının ayrılmaz parçası

İDEOLOJİK SAVAŞIM

Çağımızda, işçi sınıfının dünya görüşünün etkinliği ve yaygınlığı günden güne artıyor. Devrimci-dönüştürücü ülkü ve görüşler artan bir hızla yığınlara maloluyor. Ancak, emperyalizmin, burjuvazinin ideolojik saldırısı da tüm hızıyla sürüyor. Bu ideolojik saldırı karşısında işçi sınıfının ideolojik savaşımının ikili bir görevi ve önemi var: Bir yandan burjuva ideolojisini açığa çıkarmak, etkisizleştirmek ve çirkin aldatıcılığını, yanlışlığını yığınların bilincine kazımak; öte yandan marksist-leninist ideolojiyi, işçi sınıfının dünya görüşünü yaygınlaştırmak, yığınlar içinde etkin ve egemen kılmak. İşçi sınıfımızın ideolojik savaşımının bir parçası olan *Savaş Yolu*, bu yüzden ilk sayısında *«İdeolojik Savaş»* konulu bir yazıya yer ayırdı.

«... Partimizin önünde duran en önemli savaş kesimlerinden birisi de ideolojik savaş kesimidir. Burjuva ideolojisinin her türüne, her soydan, her boydan oportünizme, "Avrupa Komünizmi" gibi bölücü akımlara, burjuva reformizmine, maoculuğa, troçkizme, anarşizme karşı sürekli savaşmak başta gelen görevlerimizdir...»

● TKP MERKEZ KOMİTESİ PLENUMU'NDA İ. BİLEN'İN OKUDUĞU RAPOR'DAN

ИСКРА

ISKRA'NIN BIRINCI SAYISI 24 ARALIK 1900'DE ÇIKMIŞTI

1899 sonlarında Lenin «Acil Görev» yazısında, acil görevi tüm yerel parti kümelenmelerine sıkısıkıya bağlı düzenli yayınlanan bir Parti organının yaratılması olarak belirliyordu Iskra (Kıvılcım) Gazetesi'nin ilk sayısı 1900 yılının 24 Aralık günü çıktı. Iskra, marksist partinin oluşması ve pekiştirilmesi savaşımında, dağınık «sosyal-demokrat» çevrelerin toparlanmasında, hareketi saptırıcı akımların mahkûm edilmesinde, işçilere, emekçilere sosyalist bilinç ve parti bilincinin aşılanmasında ve Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin II. Kongresinin hazırlanmasında kesin ve etkili rol oynadı.

Lenin, «gazete sadece bir kollektif propagandacı ve ajitatör değil, aynı zamanda kollektif örgütleyicidir de» *diyordu.*

*Iskra'nın ilk sayısının yayınlanmasından tam 78 yıl önce «gazete» ve ideolojik savaşımda yayının yeri konusundaki ilkeler **bugün her zamankinden daha fazla geçerliğini koruyor.***

Kapitalist bir toplumda, sömürüye son verme, sosyalist toplumu kurma amacını taşıyan işçi sınıfı ve onun politik öncüsü işçi sınıfı partisi, sınıf savaşımını birbirinden farklı nitelikler taşıyan, ama birbirleriyle içiçe geçen ve aralarında kopmaz organik-diyalektik bağlar bulunan üç alanda yürütür: ekonomik, politik ve ideolojik alanlar. Üç yönde yürütülen, biri olmadan diğerlerinin de yürütülmesinin olanaklı olmadığı bu savaşım, yığınları, onların günlük ekonomik-sosyal sorunlarından, düzenle olan çelişkilerinden hareket ederek kapitalist sömürüyle savaşa yönelmeyi; siyasal iktidarın yapısında sınıfsal toplumsal gelişmeye uygun değişiklikler yapmayı ve gerek bu amaçlara ulaşılması, gerekse sosyalist toplumun kurulması için yığınların bilinçlenmesini amaçlar.

Kapitalist toplumda sınıf bilinci, ve siyasal bilinç işçi sınıfına, ekonomik savaşım alanının dışından iletilir. Bu iletimin aracı işçi sınıfı partisidir. Öteyandan, devrimci teori olmadan devrimci eylem de olmaz. Bu nedenle ideolojik çalışma, işçi sınıfı partisi için tüm parti çalışmasının can damarıdır.

İşçi sınıfı partisinin ideolojik çalışmasının ana görevi partinin politikasının doğruluğuna, Marksizm-Leninizmin özüne yığınları ikna etmek, onlara bu temel üzerinde savaşım görevlerini öğretmektir.

Ekonomik ve politik savaşım, ancak sosyalist ideoloji işçi hareketine mal edilirse başarılı bir şekilde yürütülebilir. Aynı şekilde sosyalist fikirler de, ancak ekonomik ve politik savaşım aracılığıyla gerçek olabilir.

İDEOLOJİK SAVAŞIMIN İÇERİĞİ

İdeolojik savaşımın temel içeriği şöyle belirlenir:

● **İşçi sınıfına durumu, çıkarları, iktidar savaşımındaki görevleri ve bunların yerine getirilmesinin yolları hakkında bilimsel bir bilinç kazandırmak;**

● **Burjuva reformist ve revizyonist ideolojilerin işçi sınıfı üzerindeki etkilerini geriletmek ve yıkmak.**

● **İktidarın alınmasından sonra işçi sınıfına ve tüm emekçilere sosyalizmi bilinçli ve planlı bir şekilde kurmayı öğretmek.**

İşçi sınıfı partisinin ideolojik savaşım programı, ajitasyon ve propaganda çalışmasının temel amaçları, işçi ve emekçileri, öncelikle de parti üyelerini Marksizm-Leninizmin devrimci fikirleri ile donatmak; bu görüşlerin tüm dünyada kazandığı utkuları sergilemek, onları inandıkları yolda, işçi sınıfının yolunda dayanıklı ve direşken savaşçılar olarak yetiştirmek; parti kararlarını daha etkin bir şekilde yaşama geçirmeleri için hareketlendirmek; emperyalizmin ve tekelci burjuvazinin politika ve ideolojisine karşı savaşımı daha iyi ve etkin yürütmelerini sağlamaktır.

NELERE KARŞI, NASIL İDEOLOJİK SAVAŞ?

İşçi sınıfının ideolojik savaşımının konuları şöyle özetlenebilir:

● Emperyalist ideolojinin tüm biçimlerinin gerici sınıf karekterini, işçi düşmanı ve antikomünist amaçlarını ve bilimsel tutarsızlıklarını yığınlara etkili bir şekilde göstermek, böylece bu ideolojinin yığınların düşünce ve davranışları üzerindeki etkilerini silmek.

● Burjuva ideolojisinin bir biçimi olan sosyal reformizm ile ayrıntılı bir ideolojik hesaplaşma yürütmek; bu ideolojinin kökenlerini, sınıf karakterini, nesnel işlevini, bilim dışılığını ortaya koymak; özellikle işçi sınıfı içindeki yanıltıcı, kof hayallere kaptırıcı ve antikomünist etkilerini geriletmek; sosyal demokrasinin maskesini indirmek.

● İşçi sınıfı hareketi içindeki sağ ve sol revizyonizme karşı savaşım yürütmek; bunların karşı devrimci, antikomünist, antisovyet ve Marksizm-Leninizm'e düşman niteliklerini açığa çıkarmak; dünya işçi sınıfı hareketinin birliği ve bütünlüğünü sağlamlaştırmak; revizyonizme işçi sınıfı partisinin savaş gücünü zayıflatma olanağı vermemek.

Antiemperyalist kesimlerde etkin olabilen burjuva demokrat, küçük burjuva demokrat ve küçük burjuva sosyalist görüşleri ayrıntılı bir eleştiriye tabi tutarak, bunların emperyalizme ve tekelci burjuvaziye karşı bilinçlerini güçlendirmek, ideolojilerinin ilerici ögelerini daha tutarlı konumlara yönlendirmek, görüşlerindeki tutarsız ve gerici ögelerle, özellikle antikomünist ögelerle savaşmak.

Günümüzde ideolojik savaşım özellikle antikomünizme, antisovyetizme, milliyetçiliğe ve şovenizme, sosyal reformize, sağ ve sol revizyonizme karşı yürütülmek zorundadır.

İDEOLOJİK SAVAŞIMIN İLKELERİ

İdeolojik savaşım yürütülürken belli ilkeler gözönüne alınır. Bunların başında, karşıt ideolojinin ardında yatan egemen sınıf güçlerinin ve çıkarlarının ortaya konması gelir. Çeşitli burjuva öğretileri, şu yada bu ideologun sıradan yanılmalarının, yanlış görüşlerinin ürünleri değil, tersine burjuvazinin çıkar ve isteklerinin somut durumunun bir ifadesidir. Burjuva propagandasının getirdiği her görüş, mutlaka onun belli bir sınıfsal çıkarına hizmet eder. Öteyandan çeşitli burjuva ideolojileri, raslantı sonucu ortaya çıkmış değildir. Tersine burjuvazinin kapitalizmi savunma ve sosyalizmi yok etme amacıyla yürüttüğü stratejik sınıf savaşımının belli parçaları, zorunlu araçlarıdır. Bu nedenle, bu ideolojilere karşı yürütülecek savaşım da, mutlaka belli bir stratejiye uygun olmak zorundadır.

İdeolojik savaşımın vazgeçilmez bir ilkeşi de partizanlık ilkesidir. İdeolojide tarafsızlık olamaz. Her konuya, olgu ve sürece ancak işçi sınıfının açısından, onun sınıf çıkarları ve tarihsel görev ve amaçları açısından yaklaşılması gerekir.

İdeolojik savaşımda yalnızca düşman ideolojinin yanıltıcı ve aldatıcı görüşlerinin açığa çıkarılması yeterli olamaz. Bu görüşler hangi konuyla ilgili ise, o konudaki doğru, olumlu ve yapıcı görüşler de mutlaka getirilmelidir. Yığınları burjuvazinin yöneltmek istediği yanlış yollardan alıkoymakla yetinilemez, onları burjuvaziye karşı savaşım yoluna, işçi sınıfının yoluna sokmak gerekir. Burjuva ideolojisi ancak böyle altedilebilir.

Yoksa, burjuva ideolojisine karşı, işçi sınıfının politik-pratik savaşımından kopuk bir söz düellosu, en parlak sözlerle de yürütülse, işçi sınıfı açısından anlamsız ve yararsızdır.

«...Yığınlardan, halktan kopuk, tepede, kendi yazar kendi okur türden komünist gazeteleri parti yayını olamaz...»

● PLENUM RAPORU'NDAN

İdeolojik savaşımın başka önemli bir ilkesi de, teori ve pratiğin birliğidir. Pratik sorunların ve görevlerin çözümüne ışık tutmayan bir teori, işçi sınıfının işine yaramaz. Aynı şekilde doğru bir teoriyi kendine kılavuz edinmeyen bir pratik, işçi sınıfının tarihsel görevini yerine getirmesine hizmet edemez. Bu gerçek, doğru ideolojinin yığınlara iletilmesinin anahtarını da içinde taşır.

«... Eğitimin esas yeri emperyalizme, işbirlikçi büyük burjuvaziye karşı verilen sınıf savaşları alanıdır...»

● PLENUM RAPORU'NDAN

İdeolojik savaşımda temel araç, ajitasyon-propaganda çalışmasıdır. Görev, işçi sınıfı partisinin örgütsel çalışması ile işçi sınıfının ve emekçi halkın ideolojik eğitiminin kaynaştırılmasıdır. Kitlelere devrimci savaşımdaki yerlerini, toplumsal kurtuluş savaşımının güncel aşamasındaki rollerini anlamalarında yardımcı olmak ve onları yöneltmektir.

Tiyatro-seyirci buluşmasını gerçekleştirenler, gerçekleştiremeyenler

SİNEMA

Kapitalist toplumun insanı kendisiyle YÜZYÜZE

İsveçli Rejisör İngmar Bergman kuşkusuz çağımızın, özellikle kapitalist dünyanın en büyük rejisörlerinden, en büyük sinema ustalarından biri. Ama sonuna kadar bireyci olduğu, toplumcu düşünceden çok Freudcu ve dinci-mistik düşünceden etkilendiği su götürmez. Yine de, insanı toplumdan soyutlamanın olanaksızlığı yüzünden, Bergman'ın çoğu filminde kapitalist toplumun bunalımlı, çözümsüz, yalnız insanı anlatılır.

Yüzyüze bu tür filmlerin en yalın, en duru anlatımlı, en az oyunculu ve en açıksözlü olanlarından biri. Yüzyüze'de «refah toplumu» İsveç'in refaha kavuşmuş, aydın kadınının ileri düzeyde kapitalistleşmiş toplum içindeki çaresiz doyumsuzluğu, amaçsızlığı; ve toplumla, kişilerle bir türlü sıcak bağlar kuramayışından doğan büyük yalnızlığı anlatılıyor. Görmesini bilen sanatçı gözleri kapitalist toplumun insanı üzerine döndü mü, ister istemez ve dolaylı da olsa, eleştiri, o topluma yöneliyor. Yüzyüze, hem sinema sanatı, oyuncuların eşine az rastlanır olağanüstü oyunları açısından, hem de kapitalizmin insanı nasıl bir çöküşe mahkum ettiğini, nasıl kendinden bile ürküttüğünü ve yabancılaştırdığını vurucu şekilde sergilemesi açısından, mutlaka görülmeye değer bir film. Hele diğer tüm filmlerin «döküldükleri» şu günlerde.

KİTAP

NAZIM'IN TÜM YAPITLARI 6. CİLDİNE ULAŞTI

• *Nazım Hikmet*
İnsan Manzaraları
Tüm Eserler: 6
645 Shf. 100 TL.—CEM YAYINEVİ

Asım Bezirci'nin sürdürdüğü çalışmalarla, Nazım'ın tüm yapıtları 6. cildine ulaştı. Bu son ciltte **İnsan Manzaraları** yeralıyor. Ülkemizde ilk kez 1966 yılında Memet Fuat tarafından derlenerek «DE» Yayınevince basılabilen bu kitabın, o günden bu yana aynı derecede özenli başka baskıları görülmüyordu. **Tüm Eserleri** dizisinden yayınlanan **İnsan Manzaraları**'nda, Bezirci'nin dizi başından beri süren titizliği yine görülüyor. Özellikle uzun araştırmaların ürünü olan **«Notlar»** bölümü, gerek okuyucuya gerekse konuyla ilgili başka incelemelere yardımcı olabilecek nitelikte. Asım Bezirci'nin okuyucuya en güzel armağanı ise **İnsan Manzaraları**'nın eksik parçalarından önemli bir bölümünü bulabilmiş ve ilk kez yayınlamış olması.

DEVRİMCİ DURUM NEDİR?

• *N. Filçev*
Sosyalist Devrim ve
Komünist Hareketin
Strateji ve Taktiği
68 Shf. 10 TL.—TEMEL YAYINLAR

Sosyalist Devrim ve Komünist Hareketin Strateji ve Taktiği kitapçığında iki makale yer alıyor: **«Sosyalist Devrim Öğretisi»** ve **«Komünist Hareketin Strateji ve Taktiği.»**

Türkiye'de bugün gündemde olan ve tartışılan önemli konuların, örneğin **«Devrimci durum nedir»**, **«Marksist-Leninist partilerin strateji ve taktiklerinin temel ilkeleri nelerdir»** gibi canalıcı soruların kısa ama özlü, açık ve aydınlık cevaplarını taşıması açısından, bu küçük kitap mutlaka okunmalı.

DİLDE ÖZLEŞME SORUNUNA İLGİNÇ BİR YAKLAŞIM

• *Sözcük Salkımları*
Emin Özdemir
Türk Dili Dergisi,
Sayı 327, Aralık 1978

Türk Dili dergisinin son sayısında, Emin Özdemir'in Sözcük Salkımları başlıklı ilginç bir yazısı yeralıyor. Türkçe'nin yabancı kökenli sözcüklerden arınması, öztürkçeleştirme, dilin zenginleşmesi konusunu Emin Özdemir, sadece bir dil sorunu değil, aynı zamanda bir düşün sorunu olarak da ele alıyor. Yazıda, öztürkçeleştirmenin bazı sözcükleri benimseyip gelişigüzel tekrarlamak değil o sözcüklerden hareketle dilin zenginleştirilmesi ve öztürkçe düşünmeye alışmak olduğu ileri sürülüyor. Dil konusuyla ilgilenenlerin ve öztürkçeyi benimseyip sorun edinenlerin okumalarında yarar var.

TİYATRO

● Devlet Tiyatroları'nda başarılı örnekler sergilenirken İstanbul Şehir Tiyatroları'nda bir durgunluk var

Yeni tiyatro mevsimine girilirken, ilk göze çarpan, özel tiyatrolardaki durgunluk, olanaksızlıkların yarattığı gerileme oluyor. Buna karşılık Devlet Tiyatrolarında bir canlanma, bir kıpırdanma gözleniyor. Bir de İstanbul Şehir Tiyatroları var. Geriye doğru sayan, seyirci-tiyatro buluşmasını, kucaklaşmasını, birkaç özel örnek bir yana, bir türlü gerçekleştiremeyen İstanbul Şehir Tiyatroları. Bunun en açık kanıtı Devlet Tiyatrolarının seyirci sayısının iki katına çıkmasına karşılık Şehir Tiyatrolarının seyirci sayısında yarı-yarıya düşüş görülmesi.

Seyirci neler olup bittiğini tam bilmese de tiyatroların iç sorunlarının, tiyatrolar üzerindeki politik hesapların, sergilenen oyunun seçimini, sunuluşunu etkilediğini farkediyor. Seyirci Türkiye'deki uyanışı, bilinçlenmeyi, açılımı yansıtacak ve kendisini daha ileri götürecek oyunlar, yorumlar istiyor.

Geçtiğimiz yıl İstanbul Şehir Tiyatrolarında Başar Sabuncu, Ali Taygun, *en eski yönetmenlerden* Hamit Akınlı *başarılı çalışmaları ile dikkati çekmişlerdi. Bu yıl hiç birine yönetim görevi verilmedi. Buna karşılık Yönetim Kurulunda da değişiklikler, atamalar yapıldı. Bu atamaların ve değişikliklerin tam isabetli, yani tiyatro-seyirci kucaklaşmasını sağlayıcı olduğu kuşku götürür. Şimdilik bir* Ayak Bacak Fabrikası *görünüyor ortada. Diğer oyunların İstanbul tiyatro seyircisini doyuracağını söylemek güç. Bilindiği gibi Şehir Tiyatroları Yönetim Kurulu, Belediye Başkanı'nca atanıyor. Belediye başkanlarının siyasal görüşlerinin atamalarda etkin olmaması, bundan da tiyatronun ve seyircinin zarar görmemesi mümkün mü?*

IZMIR'DE BAŞARILI BIR ÖRNEK

Buna karşılık, İzmir'den gelen haberler bir olumlu örneği sergiliyor.

Yeni tiyatro mevsimine, yirmi yıllık bir tutuculuk döneminden sonra, yönetiminde olumlu değişikliklerle giren İzmir Devlet Tiyatrosunun ilk oyunu Orhan Kemal'in Murtaza'*sı. 1978 Türkiye'sinde faşizm tehdidi üstelerken, Murtaza bugün için de önemli bir mesaj taşıyor: antifaşist, antiemperyalist eylem ve cephe birliği gereğini kendi yolu yordamıyla vurguluyor.*

Bugüne kadar parmakla sayılacak kadar az seyirci toplayan tiyatro salonu şimdi işçiler, öğrenciler, emekçiler, aydınlarla doluyor.

Sözü edilen ve tiyatroları çıkmazdan kurtarabilecek «taze kan» işte bu seyircidir. Seyirciyi de, ona seslenen ve onu ileri götürecek oyunlar yaratır.

Orhan Kemal'in Murtaza'sı ile, İzmir'de ve oyunun sergilendiği tüm kentlerde sabırlı, kararlı, inançlı savaşımın sanata yansımasının ve yığınlarla kucaklaşmasının iyi bir örneği verildi. Halkımız gerçek dostlarını, kendi sanatçılarını nerede görürse görsün iyi tanıyor artık. Fabrikada, tarlada gün ışığında, ramp ışığında...

İsa Çelik, Zekeriya Sertel'in yazı dizisi için Milliyet Gazetesi'ni dava etti

Fotoğraf sanatçısı İsa Çelik, Zekeriya Sertel'in Milliyet Gazetesinde yayınlanan Nazım Hikmet'le ilgili yazılarında kendi fotoğrafları izinsiz kullanıldığı için Milliyet Gazetesi aleyhine dava açtı. İsa Çelik yaptığı açıklamada, yapıtlarının izinsiz kullanılmasının doğal olarak tazminat konusu olacağını belirtirken, ayrıca çalışmalarının Nazım Hikmet'i karalama ve antikomünizm propagandasına alet edilmesine karşı olduğunu da belirtti.

"TÜRK FİLM HAFTALARI" SÜRÜYOR

Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi'nin çeşitli ülkelerde, karşılıklı olarak düzenlediği **«Türk Film Haftaları»** sürüyor. Aralık sonunda Sovyetler Birliği'nde düzenlenecek haftada, Moskova, Leningrad, Baku kentlerinde, **Maden** (Yavuz Özkan) **Selvi Boylum, Al Yazmalım** (Atıf Yılmaz), **Fırat'ın Cinleri** (Korhan Yurtsever), **Bedrana** (Süreyya Duru), **Irmak** (Lütfü Akad), **Gelin** (Lütfü Akad), **Kapıcılar Kralı** (Zeki Ökten) filmleri gösterilecek.

Sinema haftalarında gösterilecek filmleri Kültür Bakanlığı Sinema Yar Kurulu üyelerinden Nijat Özön, Atilla Dorsay, Mahmut Tali Öngören, Sinema Dairesi Başkanı Oğuz Onaran, Sinema Dairesi Dış İlişkiler görevlisi Vecdi Savar, İstanbul Yapım ve Gösterim Merkezi Müdürü Onat Kutlar ile Dışişleri Bakanlığı ve Turizm Tanıtma Bakanlığı temsilcilerinden oluşan bir seçici kurul seçti.

Sadi Irmak TRT'yi mahkemeye verdi

Eski Başbakanlardan Sadi Irmak, TRT'yi mahkemeye verdi. Irmak'ın mahkemeye başvurma gerekçesi ise Başbakanlığı döneminde çıktığı TV programları için kendisine ödenmesi gereken paranın bugüne dek ödenmemiş olması. Bilindiği gibi, TRT, TV ve radyo, programlarında yararlandığı kişilere yasa ve yönetmelikleri gereği belli bir miktar ücret ödemekte, bu ücret de Yönetim Kurulu tarafından saptanmaktadır. Irmak'ın, haber programları dışında, TV ve radyoda çeşitli açık oturum ve söyleşilere katıldığını bildiren TRT yetkilileri, o dönemde programlara katılanlara 300 lira dolaylarında bir ödemede bulunduklarını, ancak ne Başbakanlara ne de siyasal partilerin yetkililerine bugüne dek hiçbir ödemede bulunmadıklarını söylüyorlar.

Irmak'a 2000 lira dolaylarında bir borçlarının bulunabileceğini belirten yetkililer, yeniden ters bir durumla karşılaşmamak için uygulamayı değiştirdiler. TRT yetkilileri şimdi, programa katılan ancak kendilerine para ödenmeyen kişilerden birer yazılı belge alıyorlar.

İlk uygulama Köy Kahvesi adlı programa katılan 3 bakana yapıldı. Programa katıldıkları için herhangi bir ücret talep etmeyeceklerini bildiren 3 bakan Köy İşleri Bakanı Ali Topuz, Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir ve Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler oldu.

TRT'de bir sınav yolsuzluğu açığa çıkarıldı

TRT'de, MC döneminden kalan bazı yetkililerin giriştikleri bir sınav yolsuzluğu son anda açığa çıkartıldı ve sınav ertelendi. TRT'nin MC kalıntısı Personel Daire Başkanı, kurumun çeşitli birimlerinde çalıştırılmak üzere 50 odacı almak amacıyla bir sınav açılmasını istedi. İsteğinin kabul edilmesinden sonra normal yollardan duyurunun yapılması, yani radyo ve televizyondan açıklanması yerine, İstanbul'da ne kadar bastığı ve sattığı bilinmeyen İstiklâl adlı bir gazeteye ilan verildi. Sınava girmek için başvuru tarihi de bir tek günle sınırlandırıldı. Başvuru 24 Kasım Cuma günü sabah başlayıp akşam bitecekti. TRT'deki demokrat kadrolar oyunu son anda farkedip TRT Genel Müdürüne ve Yönetim Kurulu üyelerine başvurunca, durum değişti. Sınav önce ertelendi sonra da sınav duyurusu TRT aracılığıyla yapıldı, süre uzatıldı. Sınav Komisyonu da değiştirildi.

Gün Havadis yazarı Attila Pulak!

GÜN Havadis

MHP'li Agah Oktay Güner'in basın danışmanı Kazım Pamuk'u Günaydın Ankara Bürosuna İstihbarat Şefi yapan Can Pulak ile Anadolu Ajansı'nın eski Genel Müdürü Attila Onuk, galiba aralarında bir karara vardılar. Savurganlığa karşı savaşıyorlar. Uygulama şöyle oluyor: Biri bir yazıyı karbon kâğıdı takarak iki kopye yazıyor. Sonra ikisi de imzasını koyarak hem Günaydın Gazetesinde hem de Son Havadis'te yayınlıyorlar. Bunun en somut örneği «CHP'de Neler Oluyor?» ve «CHP'de Kaynayan Kazan» başlıklı yazılarında görüldü.

Can Pulak, *dizi yazısının ikinci gününde* «CHP'de tam altı grup var. Her oka bir grup düşüyor yani... CHP'deki grupları Topuz, Baykal, Üçüncü Dünyacılar, Yeni Kadrocular, Süleyman Genç Ekibi ve Nemelazımcılar şeklinde sıralayabiliriz.. Aslında bu grupların da 'Sol Sosyal Demokratlar' ve 'Merkez Sosyal Demokratlar' şeklinde bölündüğü görülüyor,» *derken,* Attila Onuk *da dizi yazısının ikinci gününde aynen şunları yazıyor:*

«CHP'de kabaca, her oka bir hizip düşüyor. Bunları Topuzcular, Baykalcılar, Süleyman Genççiler, Üçüncü Dünyacılar, Yeni Kadrocular, Nemelazımcılar olarak sıralamak mümkün.

İşin daha detayına inecek olursak, bu gruplar mensuplarını da kendi aralarında sol demokratlar ve merkez sosyal demokratlar şeklinde ikiye ayırabiliriz.»

Bu iki yazarın bilinen ortak özelliği, en büyük tehlikeyi «Komünizm» olarak görmesi. Bu ortak özellik çok daha değişik konularda da ayni satırları yazdırıveriyor insana...

savaş yolu

Tercüman'ın patronu Kemal Ilıcak'ın MC döneminde aldığı kredilerle ilgili dosyalara Faruk Sükan elkoydu...

Tercüman Gazetesi'nin patronu Kemal Ilıcak'ın MC hükümetleri dönemlerinde aldığı çeşitli kredilerle ilgili dosyalara Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın elkoyduğu öğrenildi. Sükan, bütün yetkililerden ve bankalardan Ilıcak'ın sahibi ya da hissedarı bulunduğu firmaların aldığı kredilerle ilgili belgeleri istedi. Ilıcak'ın, başta Tercüman Gazetesi olmak üzere oniki şirkete ortak olduğu bildiriliyor.

CIA DENETİMİNDE CIA ELEŞTİRİSİ

TV'de son haftalarda en fazla dikkati çeken ve ilgiyle izlenen serilerden biri Yılların Ardından dizisi...

Şimdiye kadar izlenebildiği kadarıyla, filmin tüm mantığı ve akışı, iyi adamlar - kötü adamlar, iyi adamı çevreleyen kötü danışmanlar, insani zaaflar üzerine kurulmuş. Yani «kötü» Nixon, daha doğrusu kötü çevresinin ve özel danışmanının kurbanı Nixon gidecek. Bin türlü anti-demokratik gelişmenin, bin türlü dünya ölçüsünde cinayetin, pisliğin, tüm yükü, eski CİA Başkanı üzerine yıkılacak. Watergate'den sonra Nixon'la beraber o da değişince, yani kötüler gidince o güzelim namuslu, pırıl pırıl Amerikan dünyası yeniden ışık salmaya başlayacak.

CİA-Beyaz Saray ilişkilerini ele alan bir filmin, ABD gibi bir ülkede CİA denetimi dışında yapılması ve TV ekranlarından tüm dünyaya gösterilmesi olanaklı mı? Sadece bu soruyu sormak bile, sözde CİA eleştirisinin CİA denetiminde yapıldığına yeterli kanıt olur. CİA ve ABD politikasının belirli bir dönemi, filmde, düzenin tümünü kurtarmak için harcanıyor. CİA ve onun üzerine oturduğu temel olan kapitalist-emperyalist ABD düzeni de böylece kurtuluyor. Öte yandan, film sırada seyirciye parmak ısırtıp «İşte demokrasi budur, adamlar korkmadan nasıl da özeleştiri yapıyorlar» dedirtiyor ve ABD demokrasisine, hani zencilerin hâlâ insan sayılmadığı ve hapishanelerde bir sürü siyasal tutuklunun bulunduğu düzene hayranlık uyandırılıyor. Bir taşla iki kuş.

Yine de iki taraflı bir kılıç bu. Amaca varmak için, usta işi bir TV dizisinde (ki hakkını verelim Yılların Ardından gerçekten de, bu türden dizilerin, gerek hikâye kurgusu, gerek çekim, gerek aktörler ve oyun açısından en başarılarından, en sutalarından biri) oyunu bazı gerçeklere de dayandırmak gerek. Gerçeklere dayandırmak gerek ki, inandırıcı ve etkili olsun. ABD'nin CİA'lı, sermaye destekli Beyaz Saray'lı düzeni o kadar pislikle dolu ki, dizi TV seyircisinin gözleri önüne o pisliklerden bir bölümünü sermeden edemiyor. İşin bu yanı tümüyle yabana atılmamalı.

TRT-DER Genel Kurulu 23 Aralık'ta toplanıyor

Türkiye Radyo ve Televizyon Çalışanları Derneği (TRT-DER) Genel Kurulu 23 Aralık Cumartesi günü Ankara'da toplanıyor. TRT'de, yayınların ve kadroların demokratlaşması, tüm çalışanların grevli, toplusözleşmeli sendika hakkını elde etmesi için savaşım veren 1500'ü aşkın TRT çalışanının örgütü TRT-DER'in Genel Kuruluna 160'ı aşkın delege katılacak.

TGS'de gericiler umduklarını bulamadılar

Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Kurulu Aralık ayı başında İstanbul'da toplandı. Genel Kurul sonunda TGS'nin gerici ve anti-komünist kanadı beklediğini bulamazken ilerici-demokrat basın emekçileri TGS'ye yine etkin oldular.

Genel Kurul sonunda, Genel Başkanlığa tüm şubelerin ortak adayı Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Oktay Kurtböke getirilirken, sağ sosyal demokrat olarak tanınan Acar Şölen yeniden Genel Sekreterliğe, Ziya Sonay'da Mali Sekreterliğe seçildiler.

Genel Kurul'da asıl çekişme Genel Yönetim Kurulu üyelikleri için oldu.

5 şube yöneticisi bir liste hazırlarken İstanbul ayrı bir liste hazırladı. Seçimlere de böylece iki liste ile girildi. Sonuçta gerici öğeler, anti-komünist kanat kendi kazdıkları kuyuya düştü ve TGS Genel Yönetim Kurulunda ilerici-demokrat üyeler çoğunluk sağladılar.

Kongrenin ilerici-demokrat basın emekçilerinin etkinliği altında sona ermesinden ürkenler sonucu kendi istedikleri yöne çevirmek için Bizans oyunlarına zaman geçirmeden başladılar. Bu arada «Aşırı solcular» adını verdikleri bazı basın emekçilerinin TGS'den uzaklaştırılacağı yolunda söylentiler yayılmaya başlandı. Oysa son kongre göstermişti ki, TGS'nin bundan sonraki gelişmesi ve başarısı TGS yöneticilerinin sendika içindeki ilerici sese kulak vermelerine bağlıdır. Sendikadan ilericileri temizlemeye çalışan herkesin defteri dürülecektir.

köylerden şehirlerden

Değerli okurlarımız,

Bu sütunlar sizlerindir. İşyerinizdeki, mahallenizdeki, çevrenizdeki sorunları, haksızlıkları, baskıları, yolsuzlukları, aksayan işleri, günlük savaşımları, kazanılan başarıları veya düşülen yanılgıları bize yazın. 67 ilimizden, yani yurdun dört bir köşesinden fabrikalardan, tarlalardan, işyerlerinden, meydanlardan, mahallelerden sesinizi, yazınızı bekliyoruz. Sesiniz, sesimize güç katacaktır.

Fikirtepe halkı faşist çetelerden elaman diyor

Hükümet ve yetkililer, «önlemler» peşinde koşup, «sağa da sola da karşıyız» sözünü ağızlarından düşürmezlerken, İstanbul'un gecekondu semtlerinden Fikirtepe halkının durumunu kendi ağızlarından dinleyelim:

«Mahallemizde halk çoğunlukla işçi, emekçi, esnaf ve dar gelirli insanlardan oluşmaktadır. Fikirtepe halkı geçtiğimiz günlere kadar günlük hayatlarını normal şekilde sürdürüyordu. Bundan onbeş gün evvel kendilerine milliyetçi-komando denilen silahlı çeteler mahallemize dadandı. Bu çeteler akşamları kahvelere baskınlar düzenleyip öncelikle kendilerine karşı olan gençleri dövüyorlar. Duvarlarda gördükleri Ecevit'ten tutun da Atatürk'e kadar bütün resimleri parçalıyorlar, karşı çıkanları silahla tehdit ediyorlar.

Giderek bu çeteler silahlı olarak sokaklarda nöbet tutmaya, gelenin geçenin önünü kesmeye başladılar. Sonunda mahallemizin orta kesiminde bir dernek açtılar. Bu dışarıdan silahlı arkadaşlarının mahallemize gelmesine yol açtı. Bu dernek Fikirtepe'deki saldırıların üssü durumundadır. Yaptıkları saldırıların, işledikleri suçların sayısı belli değil. Biz bir kısmı basına da yansıyan olayların bazılarını örneklemekle yetineceğiz.

Kendi dergilerini kahvelerde zorla satmak isterken bu dergiyi almak istemeyen beş Fikirtepeliyi kurşunladılar. Biri bıçaklanarak, beşi de dövülerek ve tabanca kabzasıyla yaralanarak altı yurttaş hastanelik oldu. Tehdit ve terör her gün yaşanıyor. Geceleri kurşun seslerinden uyuyamıyoruz. Mandıra Caddesi üzerinde üslenen bu saldırgan çeteler gündüzleri dolmuş ve otobüsleri durdurup kontrol ediyorlar. Esnaftan zorla haraç istiyorlar. Yani Fikirtepe işgal altına alınmış durumdadır.

Fikirtepe halkı olarak gerekli yerlere uyarı ve şikayetlerde bulunduk. Çabalarımız sonuçsuz kalmaktadır. Tekrar ilgililerin dikkatini bu olaylara çekmek ihtiyacını duyuyoruz.

Anlattıklarımızdan anlaşılacağı gibi Fikirtepe'de durum son derece kötüdür. Can ve mal güvenliğimiz tehlikededir. Bulunduğumuz durumun basın aracılığı ile kamuoyuna duyurulmasını arz ederiz.

FİKİRTEPE HALKI ADINA (19 İMZA)

İş cinayetlerinin ardı arkası kesilmiyor

EKİ (Ereğli Kömürleri İşletmesi)'de iş cinayetlerinin sayısı her geçen gün artıyor. Buna karşılık EKİ işverenleri ve sarı ZMİS (Zonguldak Maden İşçileri Sendikası) önlem almamakta direniyorlar. Geçtiğimiz gün bu cinayetlerden biri daha herkesin gözleri önünde işlendi. Karadon bölümünde çalışan genç bir işçi 260 metre derinlikte kömür göçmesi sonucu hayatını yitirdi. Bilindiği gibi daha önce yine aynı işverenin yeri olan Kandillide geçtiğimiz aylar toplu bir ölüm olayı daha yaşanmıştı.

1978 yılının başından bu yana Zonguldak'ta madenlerde iş kazalarında ölenlerin sayısı 48'i buldu. İş kazası adlı bu iş cinayetlerine karşı, yetkililer, alışılmış demeçleriyle «soruşturmaya başlanmıştır» lâflarıyla, cinayetleri olağanlaştırmaya özel bir önem veriyorlar.

Alın yazısı, kader oluyor iş cinayetinin adı. Ve hergün Zonguldak bölgesinde yeni bir ölüm haberi korkuyla bekleniyor.

Zonguldak
Saffet Can

Maden-İş faşistleri Seydişehir'den sürdü

Maden-İş Sendikası ve yiğit üyeleri Seydişehir'de yıllardan beri süren faşist çemberi kırdı. Dağıttı. Seydişehir Alüminyum tesislerine MC dönemlerinde yerleştirilen faşist zorbalar ve sendikaları Türk Metal, Maden-İş'in kararlı ve bilinçli mücadelesiyle eridi gitti.

12 Ekim günü işyerinde toplanan işçiler toplu halde yürüyerek ve yol boyunca «Faşizme Geçit Yok» diye slogan atarak sendika binasına geldiler. Sendika binası önünde yürütme kurulundan hazır bulunan başkanvekillerinin konuşmalarından sonra işçiler noter kanalıyla Türk Metal'den istifa etmeye başladılar. İstifalar akşama kadar bitmediğinden Çarşamba ve Perşembe günleri de devam etti. Gerçekleşen 4000 dolayında istifayla Maden-İş işyerinde fiili yetkiyi aldı.

Şimdi Seydişehir'de Türk Metal'in adı var kendisi yok. Sendika binası kilitli. Yöneticiler yıllardır kandırdıkları işçilerin korkusundan sendikayı açamıyorlar. Sözleşmenin bitimine daha bir yıl var. Ancak sözleşmeyi bundan sonra fiili olarak Maden-İş yürütecek. Maden-İş Seydişehir'de sendikal mücadeleyle faşizme karşı mücadeleyi birlikte sürdürdü. İşçi sınıfının bu savaşkan, en bilinçli kesimini oluşturduğunu dosta, düşmana kabul ettirdi.

Susurluk'ta onbeş köy birleşerek kooperatif kurdu

Susurluk'a bağlı Gökbel, Beyköy, Balıkdere, Ümiteli, Ömerköy, Kayıkçı, Söve, Babaköy, Buzağılık, Kepekler, Reşadiye, Dereköy, Asmalıdere, Karabürçek ve Alibeyköy köylüleri birleşerek bir kooperatif oluşturmuşlardır.

Üye sayısının yakında ikibini bulacağını bildiren köylüler, kooperatifin gerçekleştirmek istediği amaçları şöyle sıralamışlardır.

1- Kaliteli ucuz yem, hayvan ürünlerini en kârlı pazarlama.

2- Hayvan sağlığı konusunda yeni önlemler girişiminde bulunma.

3- Ortaklarına kredi olanağı sağlama, damızlık hayvan temin etme.

4- Pamuk küspesi, ay çiçeği küspesi, kepek gibi yemleri zamanında ve ucuz temin etme.

5- Süt işletme tesisleri kurma.

6- Traktör ve diğer tarımsal alet ve makinaların ucuz olarak ortaklara temin etme.

TEMEL DAĞITIM

DUYURU

Trabzon şubemiz kısa bir süre içinde aşağıdaki adreste faaliyete geçecektir. Tüm kitap okuru dostlarımıza duyururuz.

Maraş caddesi No. 72/2 Trabzon

DEVRİMCİ SAVAŞIMDA
sanat emeği
AYLIK SANAT KÜLTÜR DERGİSİ
P.K. 1339 Sirkeci - İst.
Sanat Emekçilerinin
Türkiye'de Nazi Heykelciliği • Sanat Emekçilerinin Savaşımı Sürüyor • İşçi Şarkıları - Politik Şarkılar
TÜM DEMOKRATLARIN SANAT VE KÜLTÜR DERGİSİ
Kültür Alanı Demokratikleşmelidir • Edebiyatın Barışçı Görevi • Ekim Devrimi ve Sanat
ARALIK SAYISINDA
ÇAĞDAŞ AZERBAYCAN SANATI

posta kutusu

Savaş Yolu'na daha ilk sayısı çıkmadan mektuplar gelmeye başladı. Savaş Yolu'nun çıkacağını çevrelerinden duyan, gazetelerde ilk ilanlarını gören işçilerin, emekçilerin, gençlerin, ilericilerin, demokratların mektupları. Seslerini duymaya, duyurmaya susamış insanların mektupları.

Savaş Yolu, 2. sayısından itibaren okur mektuplarına yer verecek. Yer kısıtlılığı mektupların tümünü aktarmaya yetmeyecek ama, en azından belli bölümler, hele ortak sorunlara, dertlere ışık tutan, ortak savaşa güç katan, günlük somut sorunları işleyen bölümler mutlaka gazetemizde yeralacak.

Mektuplarınızı, haberlerinizi beklerken, elimize ilk geçen birkaç mektuptan bazı bölümleri okurlarımıza iletiyoruz.

SAVAŞ YOLU

•

SAVAŞ YOLU GAZETESİNE

Çıkacağını öğrenmiş bulunduğumuz **Savaş Yolu** Gazetesini coşkuyla ve candan bağrımıza basıyoruz. Sonuna dek gazetemize sahip olduğumuzu en içten haykırıyoruz.

Bizler İmalat-ı Harbiye geleneğini, onuruna yaraşır bir şekilde sürdürmeye kararlı, onun bir parçası gaz maske işçileriyiz.

Gazetemizin okunmasında, okutulmasında, dağıtımında üzerimize düşen görevi her zaman olduğu gibi en sağlıklı ve onuruna vararak yapacağız. **Savaş Yolu** ile dayanışma içinde olduğumuzu belirtiriz.

Yaşasın güçlü silahımız **Savaş Yolu.**

Faşizme Geçit Yok
141-142 Kalksın

Saygılarımla
Emin Tekin
Ankara M.K.E. Kurumu
Gaz Maskesi Fabrikası...

•

SAVAŞ YOLU REDAKSİYON KOMİTESİNE

Sınıf savaşımı hayatın her alanında sürüyor. Burjuvazi emekçi yığınları bir yandan kanla, terörle yıldırmaya çalışırken, öte yandan onların ideolojik denetimini de gözardı etmiyor. Böylesine bir dönemde burjuva ideologlarının tüm kaba ve ince saldırı yöntemleri karşımıza çıkıyor. Bunu yapabilmek için de bütün olanaklarını seferber ediyorlar. Bu savaşta yayın organlarının yeri ve görevi önemlidir.

İşçi sınıfının sorunları ve istemleriyle tekelci basının, gerici-faşist organların, maocu faşistlerin yayınlarının uzaktan yakından ilişkisi yok. Sorunlarımızı kamuoyuna duyuran, çözümler getiren, en önemlisi savaş boylarındaki haberleri bizlere doğru bir yorumla veren sürekli bir gazeteye ihtiyacımız sonsuz. **Savaş Yolu** Gazetesinin bu konuda önemli bir boşluğu dolduracağına inancım tamdır.

Zehra ŞAHİN
Ders Aletleri Yapım Merkezi

•

SAVAŞ YOLU GAZETESİ YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Gazetenin çıkacağını duyduk. Biz işçiler olarak çok sevindik. İşçi sınıfının yayın organı olacağı, tüm dertlerimizi açıkça kamuoyuna duyurma olanağının sağlanması açısından çok sevinçliyiz. Bundan böyle **Savaş Yolu** bizim yayın organımızdır. Çünkü böyle bir gazeteye çok ihtiyacımız vardır. Tüm sorunlarımız şimdiye kadar kapalı kalmıştı, kendi sesimizi ve isteklerimizi duyuramamıştık.

Sizden isteklerimiz, tüm çalışan sömürülen ve ezilen emekçilerin sesi olmanız.

Devrimci selamlarımızla...

Ankara Çimento Fabrikası işçisi ve oradaki ilerici işçileri temsilen
Murat Keskin...

haftanın hatırlattığı...

Şeyh Bedrettin Olayı

Rumeli'nde bir yerlerde bir ihtiyar köylü böyle diyor. 1420 yılının, kimi tarihlere göre 1417 veya 1418 yılının Aralık ayında, derler ki aralığın 20'sinde Serez Çarşı'sında çırılçıplak asılan Simavna Kadısıoğlu Şeyh Bedrettin için.

☆

Simavna Kadısıoğlu Şeyh Bedrettin diye anılan **Bedrettin Mahmud** tarihimizin en büyük halk ayaklanmalarından birinin simgesi; sömürüyü, kulluğu, özel mülkiyeti, yobazlığı, insanları kul etmek için çıkarılmış tüm boş inançları yıkmaya yönelmiş, sadece kitaplarda kalmayan, eyleme, hayata yansıyan bir öğretinin piri. İşte bu yüzden, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinin ne kadar **«resmi»** tarihçisi varsa, Bedrettin hareketini kötülemekte, önemsiz göstermekte veya bir **«münafıklık hareketi»** olarak nitelemekte birbirleriyle yarış ederler. Ve yine bu yüzden Türkiye'nin ilerici, devrimci düşünürleri, tarihçileri, sosyal bilimcileri ve sanatçıları Bedrettin olayına eğilmeden edememişlerdir.

Şeyh Bedrettin hareketi ve ona bağlanan Anadolu isyanları, Anadolu'da Timur istilasından ve Sultan Beyazit'in ölümünden sonra başlayan, tarihlerde adına Fetret devri denilen büyük kargaşanın bir yönü, bir ürünüdür. Bayezit'in şehzadeleri 1402'lerden sonra Anadolu ve Rumeli'nde kıyasıya bir taht ve Osmanlı Birliğini yeniden kurma kavgası sürdürürlerken, Anadolu ve Rumeli halkı istilalar, zulüm, yoksulluk altında perişandır.

Sonradan Şeyh Bedrettin diye tanınacak çocuk, 1360 yılında, Edirne yakınlarında Osmanlıların bir uç kal'ası olan Simavna'da (Siroz) Simavna Kadısı'nın oğlu olarak doğdu. Edirne'de yetişti. 1382'de **«ilim, irfan için»** Edirne'den ayrıldı. Önce Bursa, sonra Konya, Şam, Kudüs, Nil Kıyıları, Kahire... O dönemin en ünlü islam bilgelerinin bulunduğu tüm kentler... 1400'lerde Bedrettin islam aleminin en büyük, en ünlü bilgeleri arasındaydı.

Mülkiyetin ve düzenin bekçileri, onu yüzyıllarca önce 20 Aralık'ta astılar

1400'lerde ilk kez kendi kendine, kendini yıpratırcasına şu soruyu sordu: **«Bilim eyle... dönüşmedikçe; bilim insanlığın şu sefaletine, ezilmişliğine çare olmadıkça neye yarar?»** Bu soru içini kemirerek birkaç uzun yıl geçirdi ve tüm kitaplarını -rivayet edilir ki- Nil'e atıp yok ettikten sonra Timur ordularının heryeri yağma ettikleri, halkı kılıçtan geçirdikleri Anadolu'ya doğru yola çıktı. Timur'un huzuruna çağrıldı önce. Oradan Konya'ya Karaman Bey'e uğradı. Tire, Aydın yörelerine geldi. Oradan Sakız Adası'na geçti. 1406'da yeniden Edirne'deydi. Bu dönemde ilk kez, **«Herşeyin insan için olduğunu; cennet-cehennemin, mahşerin ve yeniden dirilişin safsata olduğunu; özel mülkiyetin kutsal olamayacağını, adalete ve dine sığamayacağını»** açıkladı.

Edirne tarafında, Bayezit'in Şehzadelerinden Musa Çelebi egemendi. Musa Çelebi, uçsuz bucaksız topraklara hükmeden ve topraklarında kullar çalıştıran **«malikâne»** sahiplerine karşı da savaş açmıştı. **«Mülkiyet hakkı kutsal değildir, ancak insanlarla toplumlar arasındaki düzenin devamını sağlar; sınırlandırılabilir»** diyen Bedrettin, Musa Çelebi'nin yanında yer aldı, onun Kazaskeri oldu. Yanında kendisine inanmış iki kişi daha vardı; Kethüdası Börklüce Mustafa ve Torlak Hu Kemal.

Taht kavgaları, kargaşa sürüyordu. Şeyh Bedrettin'le birlikte malikâne sahiplerine karşı savaş açmış olan Musa Çelebi, malikâne sahiplerinin Çelebi Mehmet'le birleşmeleri sonucu yenildi ve özkardeşi Çelebi Mehmet tarafından öldürüldü. Ünü tüm islam alemine yayılmış ve çevresinde büyük bir güç bulunduğu bilinen Bedrettin ise İznik'e sürüldü. Yıl 1413'tü. Bilindiğine göre Börklüce ve Torlak Kemal de yanındaydı.

Börklüce, Aydın ilinin Karaburun yöresindendi. İznik'ten oraya geçti. Burada hem Bedrettin'in öğretisini yaydı hem de on bin kişilik bir kuvvet topladı. Öğreti **«yarin yanağından gayrı herşeyde ortaklık, zulmün, insanın insana kulluğunun sonu»** üzerindeydi. Ona halk Dede Sultan adını verdi ve kimi tarihlere göre 1417, kimi tarihlere göre 1419 yıllarında Börklüce Mustafa kuvvetleriyle Aydın yöresinin Rum, Türk, Yahudi, her dinden ve milletten halkı, hep birlikte zulme ve sömürüye karşı ayaklandılar. Torlak Hu Kemal de Manisa yörelerinde başlattı ayaklanmayı. Ayaklanmanın başladığı haberi kimi tarihçilere göre Şeyh Bedrettin'e İznik'te sürgünde ulaştı.

Nazım Hikmet, Şeyh Bedrettin Destanı'nda, Bedrettin'in haberi alışını şöyle anlatır:

Dövülmüş demir olsa dayanmaz buna
eriyecek yüreğim.
Ben gayrı zuhur ve huruç edeceğim.
Toprak adamları toprağı fethe gideceğiz.
Ve kuvvetli ilmi, sırrı tevhidi gerçekleştirip
biz milletlerin ve mezheplerin kanunlarını
iptal edeceğiz.

Kimi tarihçilere göre Bedrettin o sıralarda çoktan İznik'ten kaçmış ve önce İsfandiyaroğulları'nın ülkesine uğradıktan sonra Rumeli'ye, o zamanlar Ağaçdenizi denilen şimdiki Deliorman bölgesine geçmişti.

Börklüce ve Torlak Kemal'in kuvvetleri üzerine, Çelebi Mehmet en güçlü ordularını gönderdi. Sıradan, sık sık görülen ayaklanmalardan biri değildi bu. Sonradan tüm resmi tarihçilerin değinecekleri gibi **«düzeni değiştirecek»** bir ayaklanmaydı. Börklüce Mustafa kuvvetleri ve Torlak Kemal yenildiler. Börklüce, Ayasuluğ (bugünkü Selçuk-Efes) da en büyük işkencelerle öldürüldü ve bir çarmıha gerilerek dolaştırıldı. Torlak Kemal savaşırken öldürüldü. Ayaklananlardan geri kalanların tümünün kılıçtan geçirilirken nasıl korkusuz, nasıl inançlı, nasıl yiğit olduklarını Şeyh Bedrettin'e düşman tüm Osmanlı tarihçileri bile saklayamaz, hayretlerini belirtmekten kendilerini alamazlar.

Nazım şöyle anlatır bu büyük isyanı ve yenilgiyi:

Aydın'ın Türk köylüleri,
Sakızlı Rum gemiciler
Yahudi esnafları,
on bin mülhid yoldaşı Börklüce Mustafanın
düşman ormanına on bin balta gibi daldı.
Bayrakları al, yeşil
kalkanları kakma, tolgası tunç
saflar
pare para edildi ama,
boşanan yağmur içinde gün inerken akşama
on binler iki bin kaldı.
Hep bir ağızdan türkü söyleyip
hep beraber sulardan çekmek ağı,
demiri oya gibi işleyip hep beraber,
hep beraber sürebilmek toprağı,
ballı incirleri hep beraber yiyebilmek,
yârin yanağından gayrı her şeyde
her yerde
hep beraber
diyebilmek
için
on binler verdi sekiz binini...

Şeyh Bedrettin'in Rumeli'ye Deliorman bölgesine gelerek, burada kendine bağlı kuvvetleri toplayıp bölgede öğretisine uygun düzeni kurmak, insanın insana kulluğunu yıkmak için ayaklanması, çoğu tarihçilere göre, Aydın-Manisa taraflarındaki yenilginin hemen ertesine veya tam o sıralara rastlar.

Şeyh Bedrettin'in, Mehmet Çelebi tarafından hangi koşullarda, nasıl yenilgiye uğratıldığı olayın pekçok yönü gibi karanlık kalmış noktalardandır. Kimilerine göre savaşırken, kimilerine göre kendilerini Bedrettin'ci olarak gösteren Çelebi Mehmet ajanlarınca pusuya düşürüldü. Bilinen odur ki, ölüm fetvasını ona saygı besleyen Türk ulemasından hiç kimse vermek istemeyince, fetvayı Acem illerinden gelip Çelebi Mehmet'e yamanmış Haydar adlı biri **«malı haram kanı helaldir»** diyerek verdi. Bedrettin, yağmurlu soğuk bir Aralık günü Serez Çarşısı'nda asıldığında, Çelebi Mehmet'le birlikte, Rumeli'nin ve Ege'nin tüm malikane sahipleri, tüm egemenleri, tüm sömürücüleri de rahat bir nefes aldılar.

Yağmur çiseliyor.
Serez çarşısı dilsiz,
Serez çarşısı kör.
Havada konuşmamanın, görmemenin kahrolası
hüznü.
Ve Serez çarşısı kapatmış elleriyle yüzünü.
Yağmur çiseliyor.

★

Bedrettin'in düşünü ve eylemi, o dönemler Türk İslam dünyasında benzeri olmayan bir örnektir. Toprak düzeninin, siyasal kargaşanın olağanüstü ezdiği halk yığınlarının bir patlayışı, sömürüye ve baskıya karşı örgütlü bir direnişidir. Bu büyük olayın bilinmeyen, karanlıkta kalan, yüzyıllardır çarpıtılan yönleri ne olursa olsun Bedrettin ve yandaşlarının temel ilkeleri tartışma götürmeyecek kadar açık ve belgelidir: Öğretinin eylemle tamamlanması gereğine inanç. Sömürünün, zulmün kaynağı özel mülkiyetin kaldırılması, mülkiyetin toplumsallaştırılması. İnsanın büyüklüğüne inanç. Safsatalara, hurafelere, bilim dışı olana düşmanlık. Diyalektik düşüncenin tohumları. Kişinin ve yargının özgürlüğü ilkesi. Özgür düşünceye saygı. Hangi dilden ve milletten olursa olsun tüm insanların kardeşliğine inanç ve bu uğurda eylem.

Tüm bu nitelik ve amaçlarıyla, 15. yüzyılın ilk yarısında Bedrettin hareketinin sürekli bir başarıya ulaşması olanaklı mıydı? Çok daha sonra, işçi sınıfının büyük düşün ve eylem adamı Karl Marks toplumların ve tarihin yasalarını Bedrettin'in arayışlarına uygun yönde ortaya koyarken, özel mülkiyetin, sömürünün ve zulmün kalkmasının nasıl bir süreç izleyeceğini gösterdi. İşçi sınıfının bilimi bugün bize Bedrettin hareketinin yenilgi nedenlerini değerlendirme olanağı veriyor. Toplumsal gelişme yasaları, Bedrettin'in öğretisinin 15. yüzyıl Anadolu ve Rumeli'sinin üretim biçimi ve tarihsel-toplumsal yapısı ile denk düşmediğini gösteriyor. Ama Bedrettin hareketi halkın sömürüye ve zulma karşı ayaklanmasının simgesi olarak hâlâ yaşıyor.